rjestymättömien järjestämi-
n on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

o. 242 — 1930 Tiistaina, lokak. 14 p:nä — Tues., Oct. 14 XIV Vuosik. — Vol. XIV

RITTILÄISEN IMPERIALISMIN SOTALAIVA MATKALLA BRASILIAAN

LLITUKSEN JOUKKOJEN SELOSTETAAN SAAVUTTANEEN VOITTOJA KAPINALLISTEN YLI

IO DE JANEIRO, Brasilia, lo- 13. — Hallituksen tiedonan- n mukaan ovat hallituksen jou- saavuttaneet huomattavia voit- etenkin Punto Ribeirassa ja aressa Sao Paolon valtiossa anan rajamailla. Sama tiedon- selostaa, että 2,000 vapaa- ista käsittävä hallitukselle us- inen joukko oli hyökännyt ka- llisten asemia vastaan Jacare- ossa, lyöden kapinalliset. Hal- selle uskollisten voimien selos- an jatkaneen etenemistään Co- Mineiraa kohden.

ello Horizontesta tänne saapu- päolaiset tiedottavat, että elut ovat yhä edelleen käyn- siellä, kapinallisten yrittäessä hallituksen voimat takaisin nistaan, tähän mennessä onnis- atta hankkeessaan.

äihin tietoihin nähden on pe- vaikea ottaa minkäänlaista eh- omasti varmaa kantaa, syystä, myös kapinalliset väittävät uttaneensa voittoja samoissa oissa kuin hallituskin. Kapi- isten päämaja Porto Alegres- lmoittaa, että Punto Ribeiren aren, Jacarehinzon ja Caravel. taistelut olivat päättyneet voit- kapinallisille, jota vastoin tuksen tiedonannot osottavat akkaista.

katapauksessa tilanne eteläi- Bahiassa on perin vakava, kapinalliset ovat ahdistamassa tuksen joukkoja ankaralla ta- , tämän tärkeän alueen olles- vaarassa joutuna kapinallisille oille.

rittilainen risteilijä kiiruhtaa Brasiliaan

ORT AU SPAIN, Trinidad, lo- 13. — Täkäläiseltä laivasto- alta määrättynä on brittiläi- risteilijä "Delhi" matkalla Bra- an, missä sen on määrä mennä aan siellä valitsevan kireän ti- een johdosta, muka "suojele- n" brittiläisten henkeä ja omai- ta sisäisten taisteluitten rie- alta. Toisia taistelulaivoja etaan lähetettävän Brasiliaan taman päivän sisällä, sillä brit- en imperialismin etujen olles- hattuna amerikalaisen pääoman staman kapinaliikkeen tahoilta en ryhdyttävä toimenpiteisiin atakseen riistoetujaan. Lento- yhteys Brasiliaan on kokonaan eytetty täältä toistaiseksi.

Ankaria taisteluita etelä-Brasiliassa

ORTO ALEGRE, Etelä-Brasi. lokak. 13. — Hallituksen meri- ien tykkivene "Maranhoa" i tänään laskea meriväkeä in Sobituban luona, Santa arinan valtiossa, epäonnistuen kessään kapinallisten tykistön kiivauden tähden. Virallinen onanto selostaa osan maihin ettavista joukoista nousseen in, mutta eivät kyenneet pitä- hallussaan asemiaan ankaran itulen alla, joka kohdistettiin ikkoon kapinallisista rannikko- reista. Maihin nousseitten kojen oli jälleen palattava tyk- eelle, joka 40 minuutin ajan mitti kapinallisten asemia sit- vetäytyen tykinkantomatkar puolelle.

ginaliike hallituksen joukoissa laajenee

UENOS AIRES, Argentina, lo- 13. — Tänne tulleen radio- n mukaan on Rio de Janei- valtiossa sijaitsevan Santa in kaupungin varusväki, joka llut uskollinen nykyiselle hal- selle, kapinoinut. Tämä on yt suuren vaurion hallitukselle oille, sillä Santa Cruzin me- äminen tarkoittaa, että halli- n joukot ovat menettäneet yh- tärkeimmistä straeegisista tu- oista. Tämä onkin murtta- a joukkojen keskuudessa tais- armoa ja luottamusta hallituk- ja sen lopulliseen voittoon.

nadan ja Yhdysval- ain välinen kaup- pa laskee

ASHINGTON, lokak. 13. — da kadotti viime elokuussa ansa Yhdysvaltain parhaana ana, osoittaa kauppajaoston julkaisema raportti.

dysvaltalaisia tuotteita vietiin daan kaikkiaan $53,694,838 sta, mikä oli huomattava lasku, ttuna viime vuoden elokuun eihin, jotka nousivat -76,861,- iin, Canadasta tuotiin Yhdys- iihin $29,286,134:n edestä, e vuoden elokuussa $43,760,- edestä.

ennit Suurbritanniaan ylittivät dan ostot. ollen yhteensä 27,540. Viennit Suurbritan- kin laskivat, sillä ne olivat e vuoden elokuussa $58,333,-

Hirvittävä juna-onnettomuus Brasiliassa

Juna joka kuljetti 1,000 hallituksen sotilasta, pudonnut 4,800 jalkaa syvään kuiluun

SAO PAOLO, Brasilia, lokak. 11. — Santosiin matkalla ollut 1,000 hallituksen sotilasta kuljettava juna suistui tänään kiskoilta ja putosi 4,800 jalkaa syvään kuiluun. Pidetään varmana, että surmansa saaneiden lukumäärä on peloittavan suuri, sillä mahdollisuuksia ei monellakaan ole ollut pelastua muutoin kuin ihmeen kaupalla. Juna murskaantui täydellisesti syvän kallio-onkalon pohjaan. Tähän mennessä ei kuitenkaan ole lähempiä tietoja tullut surmansa saaneitten ja loukkaantuneitten lukumäärästä.

SATOJA SURMATTU CUBAN TERRORIHALLITUKSEN TOIMESTA

WALL-KADUN PANKKIIRIEN PALKKALAISET YLLÄPITÄVÄT HIRVITTÄVÄÄ TERRORIAAN

HAVANA, lokak. 11. — Cuban kansallisen liikkeen johtajat ovat kertoneet amerikalaisten sanomalehtien kirjeenvaihtajille siitä hurjasta terrorista, jolla presidentti Machado pyrkii säilyttämään valta-asemaansa. Eversti Mendieta on kertonut haastatelljoille, että Machadon hallitus, joka ottaa ohjeensa Wall-kadulta, on raivannut satoja vastustajiaan pois tieltään Chicagon gängsterien tapoja noudattaen. Muutama päivä sitten vietiin joukko kansallisen liikkeen johtajia "autokyydille". Autoja, joissa kansallisen liikkeen johtajat matkustavat, ammutaan yön pimeydessä kuularuiskuilla, kertoi Mendieta.

Kenenkään henki ei ole turvassa. Ihmisiä tapetaan yön pimeydessä, eikä murhaajia vastaan nosteta mitään syytettä. Eräänä yönä ammuttiin kansallisen viikkolehden toimittaja Abelardo Pachedo. Hänellä oli tieto murhaajien aikeista ja pyysi hän suojelusta Yhdysvaltain lähettiläs Guggenheimilta, mutta tämä kieltäytyi sekaantumasta asiaan. Pian senjälkeen toimittaja ammuttiin haulikolla. Eräs toinen toimittaja on parhaillaan kuolemaisillaan sairaalassa, saatuaan kuulan ruumiiseensa. Monia satoja ihmisiä on tapettu Cubassa Machadon hallituksen toimesta selitti Mendieta.

Hallitus pelkää kumouksellista nousua

Mendieta sanoo hallituksen pelkäävän vallankumousta. Sotajoukkoja pidetään starteegisilla paikoilla, poliisit marssivat joukkoina kaduilla öisin ja konekiväärit ovat valmiina. Se kaikki osoittaa hallituksen olevan huolissaan.

Machadon puuhaama Chadbourne-suunnitelma sokerin käsittelyssä tarkoitaisi yksinomaan sitä, että Cuba joutuisi maksamaan 40 milj. dollaria, jonka Amerikan pankkiirit ovat sijoittaneet sokeriin, joka nyt lojuu varastoissa, selittää lakkautetun El Paise lehden toimittaja Paul Godoy, joka on ollut neuvotteluissa eversti Mendietan ja muiden kansallisen liikkeen johtajien kanssa. "Machado on Wall-kadun juoksupoika. Machado yrittää saada samanlaisia takauksia pankeilta, jotka ovat sotkeentuneet sokeri-vastuksiin, kuin mitä hän saa General Electric komppanialta, jonka tulot Cubassa ovat noin 50 miljoonaa dollaria vuosittain," kertoo Godyo ja jatkaa: "Sokerin alhainen hinta ei ole syynä Cuban talouskriisiin, vaan suuret verot, joista jotkut harvat yksilöt niittävät voittoja, suuren enemmistön kansasta kärsiessä nälkää."

Maxton ylistellyt "työväenhallituksen" sortopolitiikkaa

LLANDUNDO, Wales, lokak. 9. — Englannin "työväenpuolueen" konferenssissa täällä taasen paljastui selvästi, mitä ovat miehiään "työväenpuolueen vasemmistolaiset". J. Maxton, joka on esiintynyt "tultasylkevänä vasemmistolaisena" ja jonka luultiin hyökkäävän MacDonaldin hallitusta vastaan, laskeutuikin MacDonaldin edessä polvilleen ja suitsutti ylistyshymnin kaikille "työväenhallituksen" terroriteoille, vieläpä vakuutti "Itsenäisen työväenpuolueen" antavan kaiken kannatuksen "työväenhallitukselle".

Työläisten militanttisuus nousee E.-Amerikan maissa

Ankara riisto pakottaa työläisjoukot taistelujärjestöihin kamppailemaan sortajia vastaan

LA PAZ, Bolivia. — Latinalaisen Amerikan maissa on työläisten kumouksellistuminen tulemassa alati ilmeisemmäksi, militanttisen työväenliikkeen kehittyessä todelliseksi uhkaksi kapitalistisille valtaherroille. Tähän saakka on militanttisen liikehtimisen suurimpana vihollisena ollut kansalliset petturijohtajat, jotka ovat hämänneet luokkasuhteita kansallisten tunnusten taakse. Nyt ovat nämä paljastumassa todellisessa karvassaan, imperialistisina kätyreinä, jotka ovat olleet alistamassa työläisiä ankarampaan riistoon. Bolivian taisteleva ammattiunkeskus on alottamassa taistelun vankilaan teljettyjen taistelijoitten vapauttamiseksi, samalla kertaa nostattaen taistelutunnuksenaan vaatimuksen järjestäytymisoikeudesta sekä oikeudesta lakkoutua, joita oikeuksia parhaillaan yritetään "laillisilla" keinoilla tukahduttaa.

Samoin muissa Etelä-Amerikan maissa on työväentaistelujärjestöt omaksumassa uusia militanttisia taistelujohjelmia.

Pohjois-Afrikan satamatyöläiset menneet lakkoon

Yhteenottoja rikkurien kanssa

ORAN, Algeria. — Tämän kaupungin satamatyöläiset, jotka ovat englantilaisten hiilikomppaniain palveluksessa, ovat lakkoutuneet palkanalennusta vastaan.

Työnantajat ovat haalineet paikalle rikkureita ja yötä päivää tapahtuu yhteenottoja lakkolaisten ja rikkurien välillä. Kaksi rikkuria, jotka työskentelivät Glenn-laiturilla, joutuivat pahoinpideltäväksi. Toinen, kuusi henkilöä käsittävä rikkurijoukko sai samanlaisen kohtelun. Taistelussa lensi kaksi rikkuria laiturilta mereen ja hukkui.

Yhdysv. kongressille tullaan tekemään N.-liittovastainen esitys

SOTASUUNNITELMIA KIIHOITETAAN

WASHINGTON, D. C., lokak. 9. — Nevadalainen senaattori Oddie tiedottaa tulevansa esittämään kongressin seuraavalle istunnolle lakiesityksen, joka kieltäisi Neuvostoliiton tuotteiden tuonnin Yhdysvaltoihin.

Sähkösanomassa, jonka Oddie on lähettänyt J. Carson Adkersonille, Neuvostoliiton tuotteita vastaan taistelemaan perustetun Amerikan kapitalistien liiton konferenssin puheenjohtajalle, luvataan Yhdysvaltain kapitalisteille täyttä kannatusta heidän taistellessaan Neuvostoliiton kauppaa vastaan.

Tällaiset lakiesitykset ovat vain alkusoittoa kapitalistien suunnitteilemalle aseelliselle hyökkäykselle Neuvostoliittoa vastaan. Työläisten täytyy olla varuillaan ja on noustava taistelemaan tällaisia lakeja vastaan.

Sukupuolimoraali eri maissa

Neuvostoliitossa se on parhain

NEW YORK, lokak. 7. — Tri Robert Barrett, erään liberaalisen yhdistyksen presidentti, on saapunut takaisin Euroopan matkaltaan, jossa hän on ollut tutkimassa sukupuolimoraalia eri maissa. Hän on lausunut, että Neuvostoliitossa on sukupuolimoraali kaikkein korkeimmalla kuin missään muussa maassa maailmassa. Hän sanoo Ruotsin, Norjan ja Sveitsin olevan edellä muista porvarimaista moraalisessa suhteessa. Ranskalaiset ovat hänen mielestään verrattain välinpitämättömiä "laillisiin säädöksiin" nähden, kun sensijaan englantilaiset ovat taasen "tekopyhiä". — Tämä lausunto todistaa, että porvarimaiden sukupuolimoraali on rappeutunut äärimmilleen, kun sen sijaan työn yhteiskunnassa se jatkuvasti kohoaa.

MANITOBAN PORVARIT VIETTÄVÄT "HYVINVOINNIN"-VIIKKOA

JUHLIVAT HYVINVOINNISTAAN SAMALLA KUIN TUHANNET TYÖTTÖMÄT OVAT NÄLKIINTYMÄSSÄ

WINNIPEG, Man., lokak. 11. — (Omalta kirjeenvaihtajalta.) — Manitoban maakunnan porvarit ovat viettämässä "hyvinvointi"-viikkoaan parhaillaan, joka viikko on omistettu muka maakunnassa vallitsevalle hyvinvoinnille. Tämä on kuitenkin mitä törkeintä pilaa työttömien työläisten kärsimyksistä, suurien työttömien joukkojen ollessa nälkää kärsimässä kaduilla, ilman minkäänlaisia toimeentulon mahdollisuuksia. "Hyvinvointi"-viikon juhlinta aloitettiin suurilla juhlallisuuksilla ja kulkueilla, joihin porvarit sijoittivat suuria summia rahaa, samaan aikaan kuin kaupungin valtuusto on valmis kieltämään työttömien työläisten vaatimukset, näiden vaatiessa työtä tai palkkaa.

Työttömäin joukot ovat kuitenkin tilaisuudessa näkemään asiain todellisen laidan, ryhtyen taistelemaan vaatimustensa puolesta militanttisen taisteluohjelman alaisena työttömäin järjestön riveissä.

Neuvostoliiton sanomalehdistö Mantshuriasta

Muistuttavat että punainen armeija on vielä Siperiassa

MOSKOVA. — Neuvostoliiton sanomalehdistö kirjoittaa sangen terävässä äänilajissa Mantshurian tapahtumista. Isvestian ja Pravdan artikkelit ovat ankarampia kuin neuvostohallituksen lähettämä noota Mukdenin hallitukselle.

Isvestia huomauttaa, että nykyinen asiantila Mantshuriassa on sietämätön. Valkoemigranttien rosvojoukkojen toiminnan lopettaminen Mantshuriassa on kysymys, jossa neuvostohallitus ei tule antamaan tuumaakaan periksi, vaan vaatii Mukdenia seuraamaan vuoden 1924 ja 1929 solmittua Khabarovskin sopimusta.

Pravda huomauttaa, että valkoemigranttien toimintaa rahastetaan niillä entisen kenraali Semenovin hallussa olleilla varoilla, jotka Japanin oikeus luovutti valkoemigranttien johtajan Portyaginin käsiin ja huomauttaa, että Neuvostoliitto ei tule ristissäkäsin katsomaan, kuinka sitä vastaan Mantshuriassa järjestetään aseellista rintamaa valkoemigranttien toimesta. Punaisen armeijan komentaja, kenraali Blucher, joka johti sotatoimia viime vuonna Mantshuriassa sillä seurauksella, että kiinalaisille militaristeille tuli kiire sovinnon tekoon, on edelleenkin Khabarovskissa, eikä Punaista armeijaa ole vielä kokonaan poistettu Siperiasta.

Suurrosvojen öljyskandaali paljastumassa

Öljyporohot ovat politikoitsijoilta saaneet 7 biljoonan arvosta öljymalta

NEW YORK, lokak. 8. — Ralph S. Kelly, joka muutama päivä sitten erosi liittovaltain yleisten maitten huoltokomitean kenttädivisionan johtajan virasta, julkaisi eilen ensimäisen artikkelinsa New York World lehdessä, jossa artikkelissaan hän tekee paljastuksia sen huijauksen suhteen mitä johtavat öljy-yhtiöt ovat harjoittaneet suosikkivirkailijoittensa kautta Coloradossa sijaitseviin liittovaltain öljymaihin nähden.

Huomattavat öljy-yhtiöt (Standard Oil ja Sinclair Oil yhtiöt) ovat keinotelleet haltuunsa Coloradossa olevista liittovaltain öljymaista, joitten arvo nousee 40 biljoonaan dollariin, noin kuudennen osan sanoo Kelly julkaisemassaan artikkelissa.

Kelly oli oman tulkintansa mukaan sanoutunut irti virastaan siksi että hänelle jää tilaisuus vapaasti tehdä paljastuksia sen ryöstön johdosta jota on harjoitettu liittovaltain omaisuuteen nähden.

New York Worldissa julaistussa artikkelissa sanoo Kelly että liittovaltain sisäasiain virastossa on kokonainen nidos asiakirjoja ja todistuksia hänen tekemälleen väitteelleen. Hän sanoo, että sisäasiainvirastolla on rekordit sekä Denverissä että Washingtonissa, jotka toteavat että voimakkaat öljyintressit ovat harjoittaneet painostustaan polittisissa viroissa olevia henkilöitä kohtaan ja ovat tuollaisen painostuksen kautta saaneet arvokkaita öljymaita haltuunsa jotka kuuluvat hallitukselle.

Sisäasiain-sihteeri Wilbur kieltäytyi antamasta minkäänlaista selostusta Kellyn ensimäisen artikkelin johdosta, joka oli Worldissa julaistuna.

Viljalti viinaa

BOSTON. — American Legionan konventsionin jälkiselvittelyissä on huomattu, että myrkkyviinoihin on kuollut neljä legionalaista ja 600 muuta joutunut turvautumaan lääkärinapuun samasta syystä. Jotkut väittävät uhrimäärää suuremmaksikin.

Yhdysvaltain porvariston riisto-saaliit kasvavat

NEW YORK, lokak. 3. — Huolimatta siitä, että miljoonat Yhdysvaltain työläiset ovat leipälinjoissa ja palkat viime vuoden kuluessa laskeneet lähes kymmenen prosenttia, Yhdysvaltain kapitalistit antavat ymmärtää, että kulunut vuosi tulee olemaan sellainen että se ylittää voitoissa kaikkien edellisten vuosien saavutukset.

Samaan aikaan kun työläisten palkkoja jatkuvasti lasketaan, kuponkienleikkaajat ja osakkeiden omistajat huomaavat tulojensa ilsääntyneen keskellä puutetta ja kirjuutta. Tämän vuoden ensimäisen neljänneksen kuluessa osakkeenomistajat saivat 2,944,800,000 dollaria voittoa, vastaten 2,561,000,000 dollaria vuosi sitten samaan aikaan. Bondien omistajain saalis samaan aikaan oli 3,200,471,000 dollaria, vastaten 3,009201000 dollaria vuosi sitten. Nämät numerot on esittänyt Standard American Corporation of Chicago.

Kuluneen kymmenen vuoden aikana ovat Yhdysvaltain tuotantoelämän omistajat kahmineet kassaholvelhinsa 45,000,000,000,000 dollaria korkoina ja voitto-osinkoina. Heidän riisto-osuutensa viime vuonna teki 60 dollaria 73 senttiä jokaista Yhdysvaltain miestä, naista ja lasta kohti. Jokaisen työläisen osalle tuli 188 dollaria.

"Huolimatta siitä että teollinen tuotanto tänä vuonna on ollut 18—20 prosenttia alapuolella viime vuoden tuotannon, vähempi kuin kymmenen teollisuuskorporatsionia ilmoittaa pienennetyistä voitoista, jotavastoin huomattava määrä korporatsioneista on korottanut voitto-osinkojen maksua," kirjoittaa Standard American Corporation. Luonnollisesti jätetään mainitsematta, että työläisen saama osuus palkan muodossa ei ole kohonnut. Työtoimisto ilmoittaa, että työmahdollisuudet ovat vuoden kuluessa vähentynet 18 prosentilla ja palkat laskeneet 10 prosentilla.

Rajumyrsky raivonnut Meksikossa

MEXICO CITY, lokak. 13. — Acapulcosta, Guerrerossa olevasta huvilakaupungista saapunut tiedonanto kertoo, että ankarin rajumyrsky mitä alueella on ollut vuosiin, iski viime perjantiana kaupunkia, aiheuttaen lukuisien rakennusten luhistumisen, rikkoi teitä ja katkaisi kaikki tiedonantoyhteydet muualle.

Myrskyn ilmoitetaan tehneen huomattavaa tuhoa laajalla alueella pitkin rannikkoa, vaan ketään ei tiedetä loukkaantuneen tai surmautunen. Satoja perheitä joutui kodittomiksi eteläosassa valtiota. Tulvat tekivät suurta tuhoa viljasadoille.

Suuri hiililöytö Etelä-Afrikassa

JOHANNESBURG, Etelä-Afrika lokak. 13. — Suuri hiilialue löydettiin eilen Windhoekin lähistöllä. Tämän löydön toivotaan kiihoittavan kotimaisia teollisuuksia, koska tähän asti on melkein kaikki Etelä-Afrikassa tarvittava hiili tuotu ulkoa. Jos uusi alue on niin rikas kuin ensimäiset raportit kertovat, saattaa se tuottaa hiiltä ulosvientiäkin varten.

Kuolemanrangaistus käytäntöön fascismin kehdossa

ROOMA. — Fascistien suurneuvoston istunnossa päätettiin, että kuolemantuomio sisällytetään Italian rikoslakiin. Fascistit tunnustivat, että he eivät voi hallita ilman kuolemantuomioita.

Kymmeniä loukkaantunut elokuvaa filmattaessa

Dynamiittiräjähdys tapahtui ennenaikaisesti

FLAGGSTAFF, Arizona, lokak. 13. — Kaikkiaan neljäkymmentä henkilöä sai vammoja, joista 15 vakavia ja kaksi kuolettavia, kun ruuti- ja dynamittipanos räjähti ennenaikaisesti erästä aroelokuvaa filmattaessa.

Tapahtumapaikka on 70 mailia kaukana täältä, lääkärien ja ensiapulaitteiden kuljettamisen muodostuessa hankalaksi pitkän matkan vuoksi.

Neljä surmautunut lentorikossa Ranskassa

PARIISI, lokak. 13. — Ranskalainen postilentokone putosi eilen maahan Espanjan Moroccon vuoristossa ja onnettomuudessa surmautui ohjaaja sekä kolme matkustajaa, joista kaksi oli amerikalaisia. Lentokoneen jätteet löydettiin tänään.

SAKSAN KOMMUNISTIT ESITTÄNEET YOUNGIN SUUNNITELMAN KUMOAMISTA

VALTIOPÄIVIEN ENSI-ISTUNTO MUODOSTUNUT MYRSKYISEKSI — POLIITTISET MIELENOSOTUKSET JA YHTEENOTOT SEURASIVAT VALTIOPÄIVÄIN AVAAMISTA

BERLIN, Saksa, lokak. 13. — Saksan valtiopäivillä ollessa esillä tänään esitys istunnon keskeyttämiseksi, nostattivat kommunistit myrskyn esittämällä, että valtiopäivät kokoontuu huomenna uudelleen, äänestämään epäluottamuslauseen annosta hallitukselle, äänestämään Youngin suunnitelman mukaisten maksuerien maksamisen lopettamisesta y.m. Porvaripuolueet kuitenkin asettuivat vastustamaan tätä, ehdotuksen menessä myttyyn kannatuksen puutteessa. Kuitenkin se osoitti myrskyisää mielialaa parlamentissa.

Mielenosotukset ja yhteenotot seurasivat valtiopäivän avajaisia

Valtiopäivien alottaessa istuntonsa toimeenpanivat fascistit mielenosotuksensa edustajasalissa, samalla kuin ulkona parlamenttirakennuksen toimeenpantiin ulkoilmamielenosotuksia, niin fascistien kuin kommunistienkin toimesta. Poliisivoimat hyökkäsivät mielenosottajien päälle raivoisalla tavalla, hajottaen ne. Fascistiset edustajat esiintyivät valtiopäivätalossa kaikkia säädöksiä rikkoen omissa univormuissaan, tällä tavoin mielenosotuksellisesti esiintyen ollessa toiseksi suurimpana ryhmänä parlamentissa tällä kertaa.

Kräftäystä New Yorkin oikeuslaitoksissa

NEW YORK, lokak. 13. — Täällä liikkuvat huhut kertovat, että suurvalamichistö, mikä tutkii tuomari Amedeo A. Bertinin ilmittämistä toimeensa, on valmis palauttamaan kolme syyllisyyslausuntoa.

Tiedonannot kertovat edelleen, että syyllisyyslausunto tulee koskemaan kahta demokraattista politikoitsijaa sekä tuomaria, jonka syytetään ostaneen virkansa.

Liittohallituksen ilmoitetaan myöskin sekaantuneen asiaan. Alvin Sylvester, liittohallituksen apulaisprokuraattori, on ilmoittanut valmistautuvansa tutkimaan John F. Curryn, Tammany Hallin johtajan sekä Charles L. Koblerin, piirijohtajan, pankkitilejä, nähdäkseen josko näiden, sekä edellämainitun tuomarin välillä on ollut sellaisia rahallisia kauppoja, joista ei ole mainittu tuloveroselostuksissa. Tuomarin syytetään maksaneen virastaan $100,000.

Kaupungin työläiset eivät saa palkkaansa Chicagossa

Chicago, lokak. 14. — Kaikki merkit viittaavat siihen, että 20,000 kaupungin työläistä, poliisit ja palokuntalaiset mukaan luettuina, eivät mahdollisesti tule tämän kuukauden aikana saamaan ollenkaan palkkaansa.

Kaupungin virkailijat ovat selostaneet, että heidän palkkansa maksu saattaa siirtyä marraskuuhun. Rahan puute johtuu siitä, että pankit ovat kieltäytyneet ostamasta kaupungin bondeja ennenkuin ylioikeus on vahvistanut sen lakisäädöksen, minkä nojalla bondit laskettiin liikkeelle.

Dinosauruksen munia löydetty Yhdysvalloissa

PRINCETON, N. J. lokak. 14. — Princetonin yliopistossa ilmoitettiin eilen illalla, että Amerikassa on löydetty ensimäisen kerran dinosauruksen munia. Munat on löydetty viime kesänä lähellä Red Lodgea, mikä on Montanan valtion eteläosassa. Samalla kertaa ilmoitetaan löydetyn muitakin kivennäisjätteitä, mikä voivat mahdollisesti selvittää sen seikan, miksikä dinosaurukset hävisivät maanpinnalta senjälkeen, kun ne olivat levinneet joka puolelle maapalloa ja näyttivät hallitsevan sitä. Toiset jätteet osoittavat, että ne törmäsivät yhteen luomakunnan korkeamman kehitysmuodon kanssa.

Dinosaurus oli esihistoriallinen eläin, minkä koon selostetaan vaihdelleen kissan kokoisesta 80 jalan pituuteen.

BRITTILÄINEN SOTALAIVA POMMITTANUT KIINAN PUNAISIA JOUKKOJA

ULKOMAISET IMPERIALISTIT TEKEVÄT KAIKKENSA EHKÄISTÄKSEEN PUNA-ARMEIJAN VOITTOKULKUA

PEIPING, Kiina, lokak. 12. — Hankowista japanilaisista lähteistä tulleet tiedot kertovat, että Tukiangsin edustalla on brittiläinen sotalaiva pommittanut punaisen armeijan asemia, koettaen tällä tavoin ehkäistä kommunistisien joukkojen etenemistä. Punaisten selostetaan vastanneen sotalaivan tuleen tuimalla tykkitulella.

Kansallisen armeijan asema mainitulla osalla rintamaa on kerrassaan toivoton, sillä kumouksselliset joukot ovat miehittäneet koko maakunan Tsinglin kaupunkia myöten Hankowin pohjoispuolella. Sikäli kun punainen armeija on edennyt ja liittänyt yhä useampia kaupunkeja valtansa alle on näihin perustettu työläisten neuvostoja kontrolloimaan asioita samoin kuin kaikkialla missä ollaan neuvostovaltaa rakentamassa. Kiinan neuvostohallitus onkin kuumeisessa työssä parhaillaan näitten neuvostojen työskentelyn yhtenäistyttämiseksi kiinteästi toimivan hallinnollisen koneiston saattamiseksi keskitetysti toimimaan.

Canadalaisten arvopaperien hinnat laskevat edelleen

TORONTO, lokak. 13. — Canadalaisissa arvopaperipörsseissä tapahtui tänään huomattavaa laskua. Varsinkin Toronton ja Montrealin osakepörssit osoittivat erittäin suurta arvojen laskua.

Tilanne on synkkä joka puolella, sillä vehnän hinta laski myös Winnipegin pörssissä. Saksan poliittista tilanne seurattiin tarkoin ja koska se ei ole mikään lupaava, laskivat hinnat edelleen. Canadalaiset pörssit eivät voineet seurata New Yorkin pörssien ohjeita, sillä ne olivat suljettuna yleisen juhlapäivän vuoksi.

Nikkeli kävi 16 ja puolessa ja Traction 20 ¾:ssa.

Rotumellakoita odotettavissa Missourissa

JEFFERSON CITY, Mo. lokak 13. — Kuvernööri Henry S. Caulfield lähetti tänään kansalliskaartilaisia Ste. Genevieveen, Mo., estämään siellä odotettavaa ankaraa rotukahakkaa. Kahden tummaihoisen miehen ja yhden naisen väitetään rosvonneen ja ampuneen kaksi valkoihoista miestä.

Sotilaiden odotetaan saapuvan tänä iltana kaupunkiin. Syytetyt tummaihoiset on viety Jeffersonin piirivankilasta Hillsborosta St. Louisiin.

Rosvouksen uhrit ovat Herry Pouchet, 40 v., ja Harry Ruter.

Tarvitseisi jo suuresti harjotella

LONTOO, lokak. 13. — "Observerin" kirjeenvaihtaja on selostanut tulleen sopivan ajan, jolloin olisi ryhdyttävä käsittelemään kysymystä, mistä voitaisiin hankkia sopiva, kyllin suuri alue, missä voitaisiin ryhtyä kokeilemaan brittiläisen armeijan mekanisoitumiskehityksen tuloksia. Hän on selostanut tätä tarkoitusta varten tarvittavan vähintäin 10,000 neliömailin laajuinen alue ja hänen mielestään on Canada sopivin maa tätä tarkoitusta varten.

Tämä 10,000 neliömailin laajuinen alue olisi lähes viisi kertaa suurempi kuin Prince Edwardin saari, mikä on ainoastaan 2,184 neliömailia sekä puolet Nova Scotian pinta-alasta, mikä on 21,428 neliömailia.

Uniobyrokraatit hierovat sopua kaivosseudulla

SPRINGFIELD, Ill., lokak. 6. — Springfieldin tynkäkonventsionin muodostaman United Mine Workers of American sihteerirahastonhoitajan John H. Walkerin kerrotaan lähettäneen Bostonissa pidettävälle AFL:n konventsionille kirjelmän, jossa Illinoisin unobyrokraatit ilmoittavat haluavansa tehdä "rauhan" Lewisin kanssa ja yhdistää Illinoisin byrokraattien mukana olevat malnarit uudelleen Lewisin kontrolliin.

Suunnitelman mukaan pidettäisiin lähitulevaisuudessa konventsioni, jossa neuvoteltaisiin byrokraattien yhtymisestä, sillä keskimäisen taistelun ei katsota olevan tarpeellisen, syystä, että niin Lewisilla kuin Illinoisin kiilikäkään ei ole mitään muuta tehtävää, eikä pyrkimystä, kuin pitää hiilenkaivajat työnantajain armoilla ja estää heidät järjestymästä vallankumouksellisiin unioihin.

Intiassa on lakkoja sekä taisteluita

SOTAA HEIMOLAISIA VASTAAN SUUNNITELLAAN

LAHORE, Intia, lokak. 9. — Ikkunoita särjettiin ja poliiseja kivitettiin eilen mielenosoituksessa, jonka ylioppilaat järjestivät protestiksi oikeuslaitoksen eilen langettaman tuomion johdosta, jolloin kolme intialaista tuomittiin kuolemaan poliisin murhasta syytettyinä. Suuret joukot ylioppilaita kokoontui oppilaitosten ulkopuolelle, kohottivat vallankumouksellisia tunnuslauseita ja huutelivat: "Eläköön Bhagat Singh!" Singh on yksituomituista. Poliisit hyökkäsivät mielenosottajien kimppuun, kapuloiden useita katuun. Suurempia taisteluita käytiin poliisiaseman luona, jossa ylioppilaiden sanotaan käyneen käsiksi virkatehtävissä matkalla oleviin poliiseihin.

Lakkoja

BOMBAY, lokak. 9. — All-India National Congress komitean istunnossa on suunniteltu poliittisen lakon julistamista protestiksi kolmen intialaisen kuolemantuomiota vastaan. Eilen lakko alettiinkin, jolloin kaikki myllyt, lukuunottamatta seitsemää, kaikki kangaskaupat ja useimmat hindujen liikelaitokset sulkivat ovensa. Useita kouluja pirittivät lakkovahdit ja monia niistäkin suljettiin. Tämä oli toinen samanlainen lakko muutamien viikkojen ajalla. Lakon takia kerrotaan kutomoteollisuuden kärsivän kalskista enemmän.

Heimolaisia vastaan

SIMLA, lokak. 9. — Uusia sotaliikkeitä afriidiheimoja vastaan suunnitellaan luoteisessa maakunnassa. Sotaliikkeen tulevat alottamaan ne sotajoukot, jotka nykyään majailevat Peshawarin piirissä.

Heimolaisten kerrotaan myöskin olevan hyökkäyssuunnitelmissa. Tiipahistä lähetetty tiedonanto kertoo, että ku nkukihel ja gambarhel heimojen johtajat seuralaisineen olivat matkalla neuvotteluihin hallituksen edustajien kanssa, pysäyttivät vihamieliset heimolaiset seurueen ja pakottivat sen palaamaan takaisin.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 526W. — Kirjakauppa 2387W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset palstatuumia. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.50 3 kertaa. — Asuntoreilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c hautausapu kiitosalueelta tai muistovärsyltä. — Halutaan tiedot ja osoiteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmoituksenottuurien on, vaadittaessa, lähetettävä nimotuksista etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $1.20, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.25 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muihin ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Osakeyhtiön Vapaus Publishing Co. Ltd. omistama.
Julkaisija ja J. W. Ahlqvist, Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeen tahtojan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Yleinen talouspula vapisuttaa kapitalismia

1919—1920 myrskyisten päivien jälkeen — jolloin Punainen Armeija oli Warsovan porteilla, jolloin Budapestissa ja Mynchenissä puhuttiin suuriäänisesti työläisten neuvostohallituksen pystyttämisestä, jolloin vallankumouksellinen hyöky uhkasi nielaista koko kapitalistisen järjestelmän, ilmeten Canadassakin valtavana Winnipegin suurlakkona — eivät kapitalistiset hallitsijaloiset ole milloinkaan *muulloin seuranneet kansainvälisiä* tapahtumia niin suurella levottomuudella kuin mitä he nyt tekevät. Viimeisen kahdeksan vuoden ajalla Locarnossa, Cannesissa, Genevessä ja muualla pidetyillä imperialistisien suurvaltain konferenseilla on yritetty saada jälleen jaloilleen horjuvaa kapitalistista järjestelmää sekä lopettaa kaikki imperialistiset sodat. Niin on työläisille asioista kerrottu. Mutta tällä haavaa ovat imperialistien asevarastot suuremmat kuin milloinkaan ennen. Imperialistien kilpailut ovat kärjistymässä pisteeseen, mikä johtaa ilmi sotaan. Tulevana talvena saa kapitalistinen järjestelmä laajempikantoisia taisteluhaasteita kuin milloinkaan ennen.

Jokaista kapitalistista hallitusta pelottaa entistä enemmän työttömät ja nälkäiset työläiset, jotka uhkaavina kokoontuvat Berliinin, Lontoon, Rooman, New Yorkin, Winnipegin, Tokion, Bombayn ja tuhansien muitten kapitalistisien kaupunkien kaduille ja vaativat itselleen leipää. Vieläkin enemmän pelottaa kapitalistisia hallituksia työläisten nuoren neuvostotasavallan lupauksensa täyttäminen sosialismin rakentamiseen nähden jättiläismäisen teollistuttamisohjelman toteuttamisessa.

Neuvostoliitto, jota kapitalistit ovat kuvailleet "hävitetyksi maaksi, missä teollisuus on kuristettu kuoliaaksi sillä, että on poistettu kaikki normaaliset kiihottimet rikkauksien tuottamiseksi" (Toronto *Globe*-lehti), kohottaa rikkauksien tuotantoaan kapitalistisia riistäjiä hirvittävässä määrässä. Kapitalistit tarraavat kiinni sosialistisen teollisuuden edistymisen yhteen ilmaisumuotoon — nim. Neuvostoliiton vientiin, jolla neuvostomaa tasottaa suurta konetuontiaan kapitalistisista maista — ja koettavat sen avulla lietsoa sotaa Neuvostoliittoa vastaan. Lehdistönsä avulla levittävät kapitalistit semmoisia valheita, että "halvat neuvostotavarat" ovat aiheuttaneet nykyisen pulakauden, joka, kuten luokkatietoiset työläiset tietävät, on väistämätön seuraus kapitalistisesta riistojärjestelmästä.

Vatkuttaessaan tuota valhetta halvoista neuvostotavaroista, joutuvat kapitalistit ainakin osiksi myöntämään suurenmoisen sosialistisen teollisuuden kehittämisen Neuvostoliitossa. Eräässä äskeisessä numerossaan kirkuu *New York Times* miten Neuvostoliitto halvaannuttaa markkinat. Samalla kertaa se kuitenkin kautta rantain ja vasten tahtoaan joutuu osottamaan suosiotaan sosialistisen talouden hämmästyttävälle menestykselle. "Hedelmät, liha, vuodat, puutavara, puumassa, petroleumi, makkaran päällystykset — tämäkin suurenlainen teollisuudenhaara — manganeesi ja mcijerituotteet", päivittelee suurporhojen lehti, ovat muutamia Neuvostoliiton vientitavaroita. "Näitten neuvostotavarain laatu on yleensä hyvä ja usein vallan mainio", myöntää *Times*.

Kapitalisteja ei vielä tällä haavaa huolestuta Neuvostoliiton vienti, mikä vielä toistaiseksi on perin rajoitettua. Mutta heitä huolestuttaa se vallankumouksellinen eteneminen, mikä koituu sosialistiselle taloudelle tästä rajoite tustakin viennistä. Ja sosialistisen talouden vallankumouksellinen eteneminen ei johdu yksinomaan siitä, että Neuvostoliitossa on hävitetty työläisten ja talonpoikain hiostaja rikkauksia kiskonut loisluokka, vaan se johtuu etupäässä suunnitelmanmukaisen sosialistisen tuotannon paremmuudesta.

Kapitalismi on levoton sen takia, että sen koneisto on särkynyt *mitä pahimmalla ajalla*. Kun neuvostoteollisuudessa on huutavamiesten puute, erikoisesti ammattitaitoisten työmiesten, on kapitalistisissa maissa miljoonia työttömänä ja nälässä — Canadassa 300,000, Suurbritanniassa on rekisteröitynä 2,200,000 työtöntä. Mussolini katselee pelolla ja vavistuksella hänen kansallisessa vankilassaan, Italiassa, olevia satojatuhansia työttömiä. Yhdysvaltain hallitus myöntää New Yorkin kaupungissa olevan 250,000 työtöntä ja niiden todellinen määrä lienee ainakin kaksi kertaa niin suuri. Nämä työttömät työläiset ryhtyvät taisteluun kapitalistista järjestelmää vastaan, joka pakottaa heidät näkemään nälkää. Nämä työttömät työläiset, joita johtaa Kommunistinen Kansainvälinen, eivät anna työväen harhaanjohtajain pettää itseään, eivät pelkää kapitalistien poliisin kapuloita eikä kuularuiskuja. He mobilisoivat yhä suurentuvat joukkonsa työssä olevain työläisten avustamina, taistelemaan itselleen työtä tahi täyttä toimeentuloa!

Kapitalistisissa maissa vallitseva pula jännittää imperialistien taisteluita markkinoista ja kiiruhtaa imperialistisen sodan valmisteluita. Jokainen kapitalistinen maa rakentaa tullimuureja, panssarilaivoja ja lentokoneita toinen toistaan vastaan; samalla ne kaikki yhdessä rakentavat hävitysvälineitään Neuvostoliiton kukistamiseksi. Sitävastoin yhä suuremmat ja suuremmat työläismäärät jotka eivät enää ole kapitalistien ja työväen petturien harhaanjohdettavissa, nyt valmentautuvat kommunistisen puolueitten johdon alaisena muuttamaan imperialistisen sodan luokkasodaksi.

Kiinan työläisten ja talonpoikain kommunistiset armeijat saavuttavat uusia voittoja toisensa jälkeen taistelussaan imperialistisia rosvovaltoja ja niitten verisiä agentteja, kuomintangin kenraaleita vastaan. Nämä kommunistiset armeijat vapauttavat yhä suuremmpia Kiinan alueita imperialismin kuristusotteesta. Intian joukot ovat kapinassa brittiläisen imperialismin sortokomentoa vastaan. Intian kapitalistien gandhilaisesta vaikutusvallasta ja kahleista vapautuneet, "työväen"-hallituksen ruoskimisia, ilmapommituksia ja kuularuiskutulta pelkäämättömät joukot antavat moukariniskuja imperialistisille sortajilleen. Vallankumouksellinen nousu vyöryy läpi idän orjuutettujen siirtomaitten!

Mikäli kapitalismi luisuu yhä syvemmälle ja syvemmälle tämän vertaistaan vailla olevan pulan räme seen; mikäli kapitalistit yrittävät sälyttää pulan seuraukset työläisten ja köyhäin farmarien harteille; mikäli nälkäisten ja työttömäin työläisten armeija kasvaa entistään suuremmaksi; mikäli työvauhtia kiristetään ja palkkoja alennetaan teollisuuslaitoksissa, niin sitä mukaa myös kasvaa työläisten taistelukurssi, järjestäytyminen ja taistelut astuvat päiväjärjestykseen heidän keskuudessaan. Työväen harhaanjohtajat, poppaukot ,nuo kapitalistisen järjestelmän palkitut vartiat menettävät vaikutusvaltansa ja otteensa työväkeen. Kommunististen puolueitten vaikutusvalta laajenee ja niitten jäsenluku kasvaa. Kapitalisteille, riistäville loisille, näyttää edessä oleva tie rajun myrskyistä. Ei ihme, että he yrittävät väkivaltaisin keinoin, poliisikapulain ja vankilain avulla, tukahduttaa kaikki työväen luokkataistelun ilmaisut. Ei ihme, että he yrittävät murskata Kommunistisen Puolueen!

Työläisille ja köyhille farmareille on edessä oleva tie täpö täynnä vallankumouksellisia mahdollisuuksia. Taisteluun! Mobilisoi joukot! Rakenna työväenluokan taistelurintamaa!

Huomio CSJ:n neljännen alueen jäsenryntäykseen

Canadan Suomalaisen Järjestön neljännessä eli keski-Ontarion alueessa on parhaillaan käynnissä jäsenryntäys, jonka päämääränä on hankkia yhteensä viisisataa uutta jäsentä alueen erinäisiin osastoihin.

Asetettu päämäärä ei ole suinkaan liian korkea. Viimeisen neljän tahi viiden vuoden kuluessa on näet suomalaisten lukumäärä moninkertaistunut muutamissa keski-Ontarion suomalaiskeskuksissa (Sudbury), mutta vastaavaa nousua ei silti ole tapahtunut osastojen jäsenmäärissä. Uusien jäsenten värväämiselle ei ole todennäköisesti annettu osastoissa sitä huomiota mikä sille olisi pitänyt antaa.

Canadan Suomalainen Järjestö on tässä maassa olevain suomea puhuvain työläisten luokkajärjestö, joka pyrkii täyttämään osansa Canadan työväen yleisessä taistelurintamassa. Sen yhtenä tehtävänä on saada Suomesta saapuvat siirtolaistyöläiset osallistumaan tämän maan työväenluokan yleisiin taisteluihin, eikä suinkaan eristää niitä omiin erikoisiin karsinoihinsa puhtaasti kulturellisten, suomenkielellä tapahtuvain n. s. yhteisrientojen kautta.

Kun teemme katsauksen toissa kevännä pidetyn CSJ:n edustajakokouksen päätöksiin, niin näemme niistä muun muassa päämäärän, jonka edustajakokous asetti Järjestön osastoille järjestämis- ja valistamistehtäviä varten. Järjestämis- ja valistamistehtäviin kuuluu: imperialistisen sodanvaaran vastustaminen ja Neuvostoliiton turvaaminen; järjestymättömien järjestämiskamppailun avustaminen kaikilla aloilla ja erikoisesti puutavara-, kaivos-, auto-, kutomo- ja rakennustyöläisten keskuudessa; osuustoiminnallisten järjestöjen rakentaminen keinoina laajojen joukkojen vetämiseksi luokkataisteluun ja työläisten luokkataistelun tukemiseksi; nuorison ja varhaisnuorison luokkakasvatustyön järjestäminen; työväen urheiluliikkeen edistäminen ja laajentaminen yleistyväksi Canadan työväenluokan kaikkiin eri osiin; Canadan Työväen Puolustusliiton tukeminen ja kehittäminen.

Lukuunottamatta työttömäin järjestämistä, johon puolitoista vuotta sitten ei ollut semmoista pakkoa eikä mahdollisuutta kuin mitä tällä haavaa on, sisältyy ylläesitettyihin tehtäviin useita tärkeimpiä Canadan työväenluokan edessä olevista tehtävistä. Jos noita luokkatehtäviä on suoritettu huonosti, tahi niiden suorittaminen lyöty tykkänään laimin, osottaa se Järjestömme niissä paikoissa luuntuneen, porvarillistuneen, vajonneen oikeistolaisuuteen, työläisten liikehtimisen jälessä laahustamiseen, ja sairastavan uutten, proletaaristen, vallankumouksellisten ainesten puutetta. Käynnissä olevan jäsenryntäyksen yhtenä päämääränä on juuri tuon puutteen poistaminen. Värvättäköön keski-Ontariossa — ja miksei kautta maan — Canadan Suomalaisen Järjestön jäsenyyteen jokainen kapitalistisen riiston ja työttömyyden radikalisoima suomea puhuva proletaari ja köyhä farmari! Järjestön jäsenmaksut ovat perin kohtuulliset ja työttömiltä ei peritä muuta kuin sisäänkirjoitusmaksu.

Muutamia Puolueemme edessä olevia pääkysymyksiä

Äskettäin Kominternissa suoritettu keskustelu Puolueemme edessä olevista pääproblemeista on sitovasti osottanut, että meidän Puolueemme Poliittinen Komitea pystyy valmistamaan Keskuskomitean tulevan plenumin todellisella leninistisellä tavalla edellyttäen, että se harjottaa mitä perinpohjaisinta itsearvostelua. Nykyinen Poliittinen Komitea valittiin Puolueen Keskuskomitean plenumissa heinäkuussa 1929. Sen edessä oli meidän Puolueemme vanhan johdon sosialidemokraattisten traditsionien likvideeraaminen ja joukkotoiminnan alottaminen Canadan työväenluokan taisteluitten johtamisessa Kommunistisen Kansainvälisen linjan mukaan. Tämän tehtävän toteuttamisessa on Poliittinen Komitea tehnyt vakavia virheitä, jotka on nyt perinpohjaisesti korjattava. Tahdon alkaa käsittelemään näitä Poliittisen Komitean virheitä, lyhyesti analysoimalla, erittelemällä, sen suurinta virhettä, josta minä olen vastuussa enempi kuin kukaan muu.

Eräs oikeistolaisuuden perusvirhe

Se minun kirjottamani Poliittisen Komitean dokumentti, asiakirja, jolla oli nimenä "Voimistuta taistelua oikeistovaaraa vastaan", oli mitä vaarallisin nykyisen Poliittisen Komitean oikeistolaisvirheiden edistäjä. Koko Poliittinen Komitea, minä mukaan luettuna, on täydelleen evännyt tuon vaateliaan dokumentin ja sen vieläkin vaateliaamman nimen Kominternin linjan perusteella, jota leninkoululaiset ajoivat silloin kun tuo dokumentti kirjoitettiin, dokumentti, jolla on yhtä erheellinen kuin pitkäkin. Vaikka Poliittinen Komitea helmikuun 26 p. ehdottomasti hyväksyi Kominternin Toimeenpanevan Komitean kirjeen lokakuun 3 p:ltä ja epäsi oman kirjeensä tammikuun 1 p:ltä, niin siitä huolimatta vasta sen jälkeen, kun maaliskuulla lähetetty Kominternin kirje saapui, Poliittinen Komitea todella korjasi virheellisen kantansa tähän kysymykseen nähden. Moinen viivyttely Poliittisen Komitean taholta osotti epätervettä itseanvostelun puutetta, minkä korjaaminen, kaikeksi onneksi, ei ole vieläkään liian myöhäistä.

Tämän virheen muodostaneista aineksista voidaan tehdä seuraavanlainen yhteenveto:

1. Kieltämällä Canadan porvariston imperialistisuuden, laski Poliittinen Komitea perustan koko proletaarisen vallankumoustien kysymyksen pimittämiselle Canadassa. Canadan porvariston imperialistisuus, riippuu Canadan kapitalismin monopolistisuudesta, finanssipääoman määräävästä rollista Canadassa ja canadalaisen pääoman viennistä ulkomaille. Canadan työväenluokan tehtävänä ei ole kuvitellun ulkomaisen imperialismin hallinnon hävittäminen Canadassa, vaan Canadan porvariston diktatuurin kukistaminen Canadassa. Tätä yksinkertaista tosiseikkaa on nyt kerrattava, sillä se on koko kysymyksen sydämenä.

2. Canadan porvariston hajanaisuutta koskeva teoria oli perusteena perin virheelliselle luokkasuhteitten arviolle Canadassa, minkä hajanaisuuden piti ilmetä kapitalistisen maailman talouspulan kehittymisen kera, ja ahdasmieliselle, erheelliselle, yhden ainoan vallankumouksellisen tilanteen perspektiiviä, näköpiiriä, koskevalle korostukselle, mikä tilanne syntyisi englantilais-yhdysvaltalaisen sodan puhjettua. Canadan porvaristo ei ole hajanaista. Ulkomaapolitiikallaan ilmaisee se yhteisen vastustuksensa toisten maitten imperialistisia etuja vastaan; samaten suhtautumisellaan Englantiin Brittein valtakunnan kilpailijana. Niin sanotussa kotoisessa politiikassaan se niinikään ilmaisee yhteiset luokkaetunsa työväenluokkaa vastaan, jota vastaan se parhaillaan käy yhteistä hyökkäystä. Yhä kärjistyvän talouspulan ja kärjistyvän luokkavastakohtain kera avautuu Canadassa tällä haavaa kypsyvän vallankumouksellisen tilanteen näköpiiri.

3. Poliittisen Komitean tulkinta Kominternin kuudennen kongressin siirtomaateesistä oli ehdottomasti virheellinen. Kuudennen kongressin teesi aivan oikein osottaa Canadan kapitalismin kehityksen, ensiksi Britannian kapitalismin jatkona ja, toiseksi, riippumattomana kapitalistisena maana. Tämän kysymyksen todellinen ratkaisu perustuu kuudennen kongressin teesin oikeaan käyttämiseen. Tältä perustalta lähtien on selvää, että Canadan työväenluokan edessä itse asiassa ei ole mikään kaavamainen kysymys — Britannian valtakunnasta eroamisen puolesta vaiko vastaan. Todellisena kysymyksenä on: Canadan kapitalistiluokan diktatuuria vastaan tahi sen puolesta Canadassa. Tämä ei tietenkään tarkota sitä, että me lakkaisimme käyttämästä kaikkia keinojamme itsensä Canadan porvariston harjottaman kiihkeän, brittiläisen imperialismille suosiollisen propagandan paljastamiseksi, jota se harjottaa omain imperialistisien päämääräinsä lujittamiseksi ja Canadan työväenluokan toiminnan tukahduttamiseksi. Canadan työläisille tietää imperialismivastainen taistelu ennen kaikkea taistelua Canadan imperialistista hallitsevaa luokkaa vastaan, mikä taistelu on yhdistettävä maailman työläisten imperialismivastaiseen taisteluun ja siirtomaakansain vallankumoukseen.

Tämä Poliittisen Komitean perusvirhe oli muuan virallinen, julkisesti hyväksytty virhe mikä olisi käytännössä saattanut johtaa vakaviin seurauksiin pimittämään meidän Puolueen vallankumouksellisen perusolemuksen Canadassa. Onneksi ei tuota erhetystä kuitenkaan käytännössä toteutettu Puolueessa, ja korjattiin se käytännössä ennenkuin sitä virallisesti teoriassa korjattiin. Niinpä esim. Puolueen julkaisemissa lentolehtisissä ja Puolueen vaaliohjelmassa ei tätä virhettä esitetty, vaan esitettiin niissä Kominternin linjaa oikein. Pitääkö meidän tästä virheestä vetää sen johtopäätöksen, että Poliittisen Komitean linja oli kokonaisuudessaan virheellinen? Pitääkö meidän tehdä semmoisen johtopäätöksen, että Poliittisen Komitean linja on kokonaisuudessaan korjattava? Tämä oikeistolaisvirhe on perusteellisesti korjattava ja on sitä pidettävä perin vakavana ja vaarallisena opportunistisena erheenä. Se olisi johtanut koko puoluelinjan turmelemiseen käytännössä. Menikö se niin pitkälle? Onneksi ei. Poliittisen Komitean päälinja joukkotyöhön ja joukkotaisteluihin kääntymisessä pitää paikkansa tänäkin päivänä. Tulevaisuus näyttää kuinka pitkälle me olemme toteuttaneet tätä linjaa ja mitä virheitä on tehty sen toteuttamisessa.

STEWART SMITH.

Fascisti-Suomesta

Suomen Ammattijärjestön toiminta lakkautettu

V.k. 27 päivänä jätti hallituksen määräämä tutkija, varatuomari Fröjdman, Helsingin raastuvanoikeudelle haastehakemuksen, jossa pyydetään että Suomen Ammattijärjestö ja siihen kuuluvat jäsenyhdistykset ja liitot kutsuttaisiin johonkin raastuvan istuntoon vastaamaan, kun tuomari Fröjdman viralisena syyttäjänä tulee vaatimaan näiden järjestöjen lakkauttamista. Raastuvanoikeus tekikin päätöksen, jossa määräsi Ammattijärjestön ja sen alaiset liitot haastettavaksi ensi helmikuun 3 päivän istuntoon vastaamaan yllämainittuun lakkautusvaatimukseen.

Näin pitkä haasteaika kuuleme johtuu siitä, että mainittujen pääyhdistysten jäsenosastot haastetaan kuulutuksella maan virallisissa lehdissä.

Lakkautusvaatimukset koskevat seuraavia liittoja: Suomen Ammattijärjestö; Puuteollisuustyöväen liitto; Kuljetustyöläisten liitto; Muurarien liitto; Ravinto- ja nautinto-ainetyöläisten liitto; Rakennustyöväen liitto; Kehruu- ja kutomatyöväen liitto; Metalliteollisuustyöväen liitto; Nahka- ja kumityöväen liitto; Vaatetustyöväen liitto; Rautateiden työntekijäin liitto; Liiketyöläisten ammattiliitto; Maa-, metsä- ja uittotyöväen liitto. Kaikkiaan vaaditaan haasteen mukaan noin 1,200 osaston lakkauttamista.

Muutamia päiviä senjälkeen kun edellämainittu haasteanomus oli raastuvanoikeudelle annettu, määräsi sisäasiain ministeriö kaikkien haasteessa mainittujen järjestöjen toiminnan virallisesti kielletyksi.

Näin pitkälle on siis ehditty jo Suomen fascistisoimisessa. Tähän mennessä on jo virallisesti kielletty kaikkien muiden työväenjärjestöjen toiminta paitsi urheiluseurojen, vaikka todellisuudessa ei niilläkään ole minkäänlaista toimintaoikeutta. Ne eivät saa pitää edes kokouksiaankaan, sillä niiden pito on viranomaisten toimesta kielletty, vaikka seurojen virallista lakkauttamispäätöstä ei ole vielä annettukaan. Lyhyesti sanoen: työläisten toiminta Suomessa on nyt siis täydellisesti painettu maanalaiseksi. "Laittomassa" taistelussa lahtarivaltaa vastaan tulee Suomen työväenluokan johtajana olemaan Suomen kommunistinen puolue, puolue jonka toimintaa ei voi lakkauttaa minkäänlainen fascistiterrori.

Kiväärilöytö Vaasassa

V.k. 27 päivänä kerrotaan porvarilehtien mukaan Vaasan työväentalon kellarista, muurattuina seinään, löydetyn 57 kappaletta japanilaisia kiväärejä sekä melkoisen määrän panoksia. Ohrana on antanut sanomalehdille selostuksen, että kiväärit ovat kansalaissodan aikaisia ja oli niitä aikaisemmin tarkasti etsitty, mutta tuloksetta. Kiväärien olemassaolo tiedettiin, sillä ne olivat v. 1918 Vaasan punakaartin aseistuksena, mutta sittemmin hävisivät, eikä niitä löydetty ennenkun vasta nyt, kun ohranat pääsivät penkomaan kaikki paikat työväentalolla. Uutisen todenperäisyydestä ei kuitenkaan ole varmaa, sillä mahdollisesti se on porvarilehtien nostama n.s. vaaliankka.

"Vaalit" on toimitettu

"Vaalien" edellisinä päivinä laskivat Suomen Lukon johtavat piirit liikkeelle uhkauksen, että he tulevat toimimaan sillä tavalla, että porvaripuolueille tulee "vaaleissa" ehdoton enemmistö. Tämä sai noskelaiset raivoihinsa ja vaativat heviranomaisia valvomaan, ettei mitään vääryyttä heille "vaaleissa" tehtäisi. Viranomaiset eivät kuitenkaan kallistaneet korviaankaan noskien vaatimuksille. Ei yksikään porvarilehti lähtenyt moittimaan "lukkolaisten" esiintymistä vaalivapauden loukkaamiseksi. Tulokset "vaaleista", osoittavat, että "lukkolaiset" ovat pitäneet sanansa. Porvaripuolueet saivat ehdottoman enemmistön, 134 edustajaa noskelaisten 66 vastaan. Tuloksessa kiinnittää erikoisesti huomiota se, että yhtään kommunistia ei ilmoitettu tulleen valituksi, vaikka niissä vaaliliireissä, jossa kommunistit onnistuivat saamaan ehdokkaansa vaalilistalle, on annettu heille niin paljon ääniä, että joitakin olisi pitänyt tulla valituksi. Esim. Uudenmaan läänistä olisi äänestyksen perusteella pitänyt tulla valituksi kaksi taikka kolme kommunistia, Oulun läänin pohjoisesta vaalipiiristä ainakin yksi jne. Tämä kaikki osoittaa, että "lukkolaiset" ovat olleet peukaloimassa ääntenlaskutilaisuudessa, heittäen kommunisteille annetut äänet kokonaan syrjään.

Mitä taasen tulee siihen että noskelaisten "vaaleissa" saama äänimäärä kohosi noin 125,000:lla, merkitsi se sitä, että nämä lisäykset ovat tulleet etupäässä pikkuporvaristolta y.m. puolivillaisilta piireiltä, jotka elävät vielä fascistisen terrorin keskellä "kansanvallan" lumoissa. Työläiset, ne joille vielä oli äänioikeus jätetty, äänestivät kommunisteja taikka jättivät kokonaan äänioikeutensa käyttämättä. Porvaripuolueiden äänimäärää on kaksesta päättäen lukkolais-lapualaisilla menettelytavoilla, se tahtoo sanoa: omankäden oikeudella, lisäilty erinäisiä satojatuhansia, että "eduskuntaan" saadaan varma lapualaisenemmistö.

Sellaiset juuri käydyt Suomen fascistivallan "vaalit" olivat muutamalla sanalla sanottuna.

Kommunistinen mielenosotus Helsingissä

Huolimatta siitä verisestä terrorista, joka kaikkialla maassa on vallinnut erikoisella kiihkolla muutamien viimeisten kuukausien aikana, toimivat vallankumoukselliset työläiset lahtarihallituksen kukistamiseksi sangen voimakkaasti. Siitä reippaasta vallankumouksellisesta toiminnasta saatiin nähdä esimerkki Helsingissä v.k. 27 päivänä, jolloin nuoret kommunistit toimeenpanivat mielenosoituksen Vallilan työväentalon läheisyydessä. Mielenosoitukseen oli kokoontunut satoihin nouseva nuorisojoukko, joka heti alussa joutui poliisien raakamaisen hyökkäyksen kohteeksi, ollen seurauksena kymmenien nuorten kommunistien pieksäminen mitä raakamaisemmalla tavalla. Vallankumouksellisia lauluja laulaen hajaantui joukko poliisien riehuessa. Seuraavan päivän noskelaiset ja porvarilehdet kirjoittivat mielenosoituksesta, mainiten sitä "kommunistien provokatioksi" ja valehdellen, ettei kokouksessa ollut kuin "muutamia kymmeniä osanottajia".

Työväenliike Suomessa ei ole kuollut, vaikka sen julkiset järjestöt ovatkin lahtarien toimesta laskautettu.

Työläisten vaalikomiteat syytteessä

Turun hovioikeus käsittelee parhaillaan, ellisestä t.k. 13 p:stä alkaen, juttua, jossa syytettyinä on osaksi entisen työväen ja pienviljelijäin eduskuntaryhmän jäseniä, osaksi Helsingin työväen vaalikomitean ja vaalineuvoston jäseniä. Näiden lisäksi kuuluu samaan juttuun Helsingin, Turun, Tampereen, Porin ja Lahden paikallisten vaalikomiteain jäseniä. Vastaajat ovat: Helsingistä varastotyöläinen Urho Lönnbeck, ulkotyöläinen Selma Niemelä, lääkisepän vaimo Liisa Uurtamo, ulkotyöläinen Miina Antikainen, rakennustyölainen Edla Aalto, kirvesmies Martti Nieminen, kivityöläinen K. Laakso, kirvesmies Antti Pärnänen, ulkotyöläinen Reino Pöyhönen, leipuri Armas Törrönen, monttööri Ake Löfberg, kirjapainotyöläinen Anna Vuorio, ulkotyöläinen Antti Mustonen, siivittäjä Hilma Laine, Turusta sanomalehtimies Kaarlo Valli, kirvesmies Evert Lehtonen, verhoilija Kustaa Peltola, kaupunginvaltuuston jäsen, villaaja Yrjö Salokangas, leipuri Emil Ahman, kaupunginvaltuuston jäsen, kirvesmies Kustaa Salminen, kirjapainotyöläinen Karl Karlund, kirvesmies Otto Haapasalo, Porista koneenkäyttäjä Alpo Liipari, työmiehen vaimo Laina Mäkinen, nahkatyöläinen Kaarlo Varho, Hollolasta suutari Aapram Nousiainen sekä Tampereelta makkaratyöntekijä Otto Nikolai Saleva ja tehdastyöläinen Vilho Lindell.

Vastaajat ovat asiakirjojen mukaan olleet eri paikkakunnilla toimivissa vaalikomiteoissa ja syytetään heitä valtiopetoksen valmistelusta.

Roistontyöt jatkuvat edelleenkin

Huolimatta siitä, että lapuanliikkeen johto joku aika sitten antoi julistuksen, jossa "määräsi" kyyditykset ja muut terroristiset toimet toistaiseksi lakkautettavaksi, jatkuu ihmismetsästys eri puolilla maata entistä häikällemättömämmällä vauhdilla. Tapauksista, joita sattuu, vaikenevat niin porvari- kuin noskelehdet järjestelmällisesti, mutta huhujen mukaan on tilanne sellainen, että kymmenien, ehkäpä satojen työläisten täytyy pilleskellä metsissä välttyäkseen roistojen pahoinpitelyltä. Puhumattakaan kommunistisista työläisistä, ovat vainot kohdistuneet jo sellaisiinkin työläisiin, jotka kuuluvat noskelaisiin järjestöihin. M.m. heidän vaalipuhujansa on karkoitettu useilla paikkakunnilla, kunnanvaltuustojen jäsenten täytyy etsiä turvaa metsistä, kuten kommunistienkin. Lisäksi sataa jokaiselle työläismielteiseksi epäillylle uhkauskirjeitä, joissa vaaditaan tehtäväksi sanomalehdissä julkinen tunnustus, ettei vastusta lapualaisia. Lapuanliikkeen johdon julistus ei siis ole merkinnyt kerrassaan mitään, eikä kai sitä mitään muuta merkitsemään ollutkaan tarkoitettukaan, kun johtaakseen harhaan ulkomaalaisia, joille mainitun verisen koplakunnan taholta koetetaan uskotella erikoisen ulkomaita varten valitun propagandakomitean kautta, että maassa ollaan "laillisella pohjalla".

Port Arthur

Työttömien iltamaan, joka pidetään t.k. 20 p., siis ensi maanantai iltana, saapukaa jokainen. Ohjelmassa tulee olemaan jotain ohjelmanumeroita, koska se kuuluu olevan osittain työttömien komitean jäsenten itsensä laatima. Tanssinhaluisille tulee myöskin olemaan tilaisuuteensa, sillä sille varataan riittävästi aikaa. Jokainen saapukoon siis silloin haalille. Sisäänpääsy tilaisuuteen on vaan 15 senttiä ja ohjelma alkaa täsmälleen klo 8.30.

Työttömien neuvoston valitsema iltamakomitea.

Montréal

"Usken Voimalla" tulee osastomme näytelmäkomitea esittämään ensi sunnuntai iltana t.k. 19 p. Kukapa ei haluaisi nähdä uutta näytelmää, kirjoittanut Magnus Raeus. Kappale esitetään ensi kertaa, juuri kirjailijalta lähtenyt, jonka hän on antanut heti osastomme näytelmäseuralle esitystä varten. Kappale on 4-näytöksinen kansannäytelmä. Muistakaa pitää tätä tilaisuutta muistossa, sisäänpääsy hinnatkin on huomion ajan takia alennettu 25 ja 35 senttiä.

Workerin konsertti, on 17 p:n iltana Prince Arthur haalilla. Ohjelmassa paljon musikaalisia numeroita. Jokainen työläinen tähän kansainväliseen tilaisuuteen ja samalla avustamaan Worker lehteä.

Paljon keräyksiä. Usein kuulee sanottavan, että noita keräyksiä on ihan liian paljon, mistä työtön ja vaikkapa työssäkin oleva voi niihin aina antaa. Lausunto pitää paikkansa, että keräyksiä on paljon ja tulee raskaaksi antaa aina joka keräykseen. Mutta asiaa tarkemmin harkittua ymmärämme mistä tämä kaikki johtuu. Työväenliike ja sen taistelut on kärjistyneet ja kärjistyvät aina vain enemmän, etenkin tällaisina aikoina. Porvaristo hyökkää työläisiä vastaan kaikissa muodoissa, palkkojen alennuksissa, kokoontumisvapaudessa, painovapaudessa, taistelua kärjistyteään koetetaan tyrmätyttää työläisten taisteluintoa tällä tavalla sekä tuottaa työläiset suoranaiseen asemaan. Tätä ei valistunut ja toteleva työväenluokka salli se käyttämään kaikkensa hankkeen oikeutta oman luokkansa puolesta. Mutta nämä kaikki ovat varoja, joita ei ole muuten saamalla lahjoituksia toisilta läisiltä. On pakko panna keräyksiä toimeen ja koota varoja, voidakseen saada sen ja sen asian tai asiat tuksen onnistumaan, ja sikäli kuin keräyslistat melkein aina kiertäsä. On pakko vedota läisten avuliaisuuteen, niin tehdä kuin se aina onkin, kun tietää läisten tukalan aseman jo etäänkin. Kuitenkin me tiedämme että yhteisvoimin on meillä mahdollisuus viedä läpi työ joukkoliikettä, joten vaikka kesen hakija tuleekin, niin hän vain määrättyä työväen joukkoheen työtä, jonka työn tulos myöskin tähdätty vain työluokkataistelun edistämiseksi, jos pullisen päämäärän saavuttamiseksi.

Taasen eräitoivoinen tekomalainen tyttö joka on ollut eräässä paikallisessa hotellissa, dettiin omasta huoneestaan tomassa tilassa. Hotellin virjain puolesta on selostettu, että tö oli aamulla nähty vihäillen vähän jälkeen mennyt huoneesa, josta kuului hyvin plan jälkeen ääntä. Kun mentiin kmaan, niin löydettiin tyttö mamassa ovikäytävällä tunnottomtilassa ja tyhjä pullo, joka oli tänyt myrkyllistä puhdistussiavierellä. Heti vietiin tyttö Victoria sairaalaan, jossa hänlansa on arveluttava. Tyttö onvellut hotellissa jo puolitoista ta ja pidettiin hyvänä palvelimutta viime aikoina on näyttkovin yksinäiselttä. Tyttöjen näinen ja orjan tavoin työskeminen on useinkin syy yllämtunlaisiin epätoivoisiin tekoihin.

Joulukerittimallit ovat saapja on nyt asiamiehillä. Koettehdä tilauksia pikaisesti että daan lähettää painoon, tai jote tapaa asiamiestä niin käykää jakaupassa katsomassa mallitilaamassa. — J. S.

Toronto

Toronton suomalaisten jäsenten yhteinen kokous pidetään torstaina kello 8 j.p.p. 448 St. W. osuusliikkeen yläkerrassa. Tärkeät asiat. Saapukaa joukolla niistä päättämään.

Whitefish—Beaver Lake ja ympäristö

Nyt se romahtaa! Ei sentään lä Suomen fascistikomento talko kapitalistinen järjestelmä, ka kohtapuolin nekin romahsillä varmat merkit ovat jo näsä. Mutta kuitenkin romahduspahtuu Whitefishissä lauantaina k. 18 p. ja Beaver Lakella lap:nä. Silloin nimittäin tapahyhden tuhman "R

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

vuosi on kulunut kun noin 3000 canadalaiselta naistoverilta nen virkavalta riisti naisten oman äänenkannattajan TOVE-EN. Yhteisistä ponnistuksista huolimatta ei onnistuttu saa-e postilupaa takaisin.

e talven ajalla esitettiin useiden alueiden ja työläisnaisten e taholta, että Vapaus alkaisi julkasemaan naisten lehteä. toimeenp. komitea ja Vapauden liike olisivat mielellään tä-eetkin, sillä oletimme silloisen tilanteen olleen mitä edullisim-aa omaa naisten lehteä, canadalaisen virkavallan kiristyksistä ään uuden lehden alkamisesta, koska lehden tarve voidaan mmässä tulevaisuudessa tyydyttävästi järjestää.

erin lokak. 2 p. numerossa on tiedotus, että "Toverittaren" inen on päätetty lopettaa ja sen tilalle tulee Työmies julkase-yöläisnainen" nimistä kerran viikossa ilmestyvää lehteä Ame-omalaisille naisille.

kun "Työläisnainen" on alkanut säännöllisesti ilmestymään n asiamiehiämme ja naisosastoja ryhtymään ripeään toimin-uksien otossa. Kohottakaamme "Työläisnaisen" tilaajamäärä oden loppua entisen "Toverittaren" tilaajamäärään 3000! tyksestä entiset ehdot ja menettelyt.

* * *

uudessa on ollut jo tiedotus, että torstain Vapautta, jossa on elys- ja osuustoimintaosasto, aletaan ottamaan tilauksia erik-tain numerolle. Tilaushinta koko vuodelle $1.75 ja puolelle $1,00, joten asiamiehet ottakaapa tämä huomioon ja tarjot-isille, jotka syystä tai toisesta eivät tilaa jokapäiväistä Va-

LIIKKEENHOITAJA.

Long Lake

e romahduksien aikaa. Yh-pahtuu romahduksia, pank-rssiromahduksia. Koko ka-en järjestelmä lahoaa ja e. Täällä meilläkin pitkän nnoilla tapahtuu myöskin s ensi keskiviikko-iltana ekomitean vierailujoukkue vustamaan osaston jäsen-aisuutta. Silloin esitetään arin romahdus", mehevä tkinen pila tuhmanlaisesta aan rusthollarista. Sen li-muita arvokkaita ohjelma-a kuten puheita, runoja ailujoukkueelta. Omat voi-tietenkin ovat lisänä ohjel-rituksessa. Kaiken tämän kuulee vapaasti, ainoastaan kannetaan matkakulujen eksi.

aa siis kaikki sekä jäsenet ksi aikovat sillä parempaa liittyä jäseneksi S. J. ken osastoon ei tule ole-kään aikaan. Nekin jotka täyttäneet luokkavelvolli-volvat sen nyt tehdä ja astoon.

a Long Laken osaston haa-viikkona t.k. 15 p:nä kello s. —n.

enalto, Alta.

orjuuhommissa on oltu pian a kuukautta, vaan työn e-ollut hiljaista, sillä ilmo-uus alituisine sateineen on työt seisauksissa viikon pää-llaan. Työt ovat puolivälin tätä kirjoittaessa. Jos sää-i tee käännettä, niin talvi ja pakkasineen saavuttaa olla. Viljan hintain nykyi-ei suuriakaan paisuta kas-taskuja olipa ne pellolla eli ssa, mutta olemassaolon ja vaisto kiihoittaa taisteluun ni vastaan, sillä nykyinen teollisuus- kuin maanvil-lön keskuudessa tulee nä-ossa valaisemaan tilanteesi n, etsimään syyt ja seura-uden paremman järjeste!-ntaminen vanhan lahoneen aa selvetä.

lueen kuten järjestönkin on ollut hiljaista, syynä ol-viljankorjuu. Säännölliset on pidetty määräpäivinä, net tärkeät keskustelut on n viety. Missä määrin pää-toteutettu — kuten esim. ehden levitys, jolle kokous amoisen sysäyksen levitys-aloittaessa Elspethin osas-

Webster's Corners, B. C.

Yhteisen viljanostohomman ovat perustaneet täällä suomalaiset kanankasvattajat. Kun mainitussa hommassa kulutetaan paljon viljaa. Kaupunkilainen ja kuka hyvänsä ihminen joka ei ole ollut kanojen parissa ehkä luulee, että ei kana syö paljon viljaa eikä muutakaan kun se on niinkin pieni eläväi. Vaan kyllä ne hienontaa ison määrän viljaa ja muutakin yksistään jo täällä Cornerissakin kuun mittaan. Kun kanoja on monta, niin tavarankulutus käy suureksi. Kanafarmarimme ovat jo ostaneet joitakin vaunulastia kanojen viljaa ja ovatkin saaneet jonkun verran halvemmalla hinnalla kuin mitä paikallisille kauppialle täytyy maksaa. Kun saa joitakin dollareita tonnille alennusta, niin se tekee jo ison eron monien tonnien päälle. Paikalliset kauppiaat ovat kapinatuulella tämänlaista yhtymää vastaan. Elkä ole ihmekään, jos se tekee kauppiaan levottomaksi, kun näyttää liikevoitot pienenevän. Kyllähän siinä tässäkin osuushommassa vastuksensa on ainakin näin alussa, kuten kaikissa muissakin yhteishommissa, vaan olisi kuitenkin hyvä sovitella niin paljon kuin mahdollista tämänlaisia yhteisyrityksiä, että eivät heti lakastuisi alkuunsa minkään erimielisyyden takia, sillä se on yksityiskaupplaitten hyöty jos tämänlaiset yritykset menee nurin.

S. J. osaston kokous oli t.k. 5 p:n iltana, jossa oli m.m. keskustelua tästäkin nykyisestä työttömyydestä, mikä on yleinen ilmiö kaikkialla. Valittiin kaksihenkinen komitea ottamaan selvää paikkakunnan työttömien lukumäärästä. Ja sitten menemään kunnan virkailijain pakineille vaatimuksella että järjestää kunnollisia työhommia käyntiin, siihenkin nojautuen kun nyt tietojen mukaan Dominion hallituksella on jonkunlainen rahamäärä sitä varten käytettävänä, että saa kaupungit ja kunnat, jotka sitä vaativat, rahallista avustusta pannakseen vireille kunnollisia työhommia. On kai sitä nyt isolla osalla työläisistä aikaa "hoitaa terveyttään", nyt on tilaisuus vaikka paastota tahi vesituuria ottaa. Ei silti, että eikö tässä maassa ruoka-aineita ole, niitä on aivan kylliksi, ehkä ylikin oman maan tarpeen.

Meidän naisten voimisteluseura teki reisun viime kuussa Vancouveriin saarella, Ladysmith'iin jossa heillä oli voimistelu- ja ohjelmailtama. Hyvin kuuluvat tykänneen reisustaan, hauskaa sanoivat olleen. Ja oikein ystävällisen sanoivat siellä olleen vastaanoton ja palveluksen. Kiitokset vaan ladysmithiläisille ystävällisestä palveluksesta ja csanotosta W. Cornersin naisten voimisteluseuran puolesta.

Naisjaoston naisille pyydän huomauttaa lehteen kirjottamisesta, kun näyttää tulevan niin pitkiä kirjeiden väliä. Olisi suotava asia että kirjottaisitte useimmin Vapauden naisten osastoon täältä, kun teillä kokouksissanne kuitenkin on sopimus että aina määrätty henkilö kirjottaa lehteen. Tulee se niin harvoin että sen voi suorittaa, kun ei ota käytäntöön sitä lykkäysjärjestystä että sivuuttaa vuoronsa ja sanoo jollekin toiselle henkilölle että kirjota sinä nyt minun vuorollani, minulla sattui olemaan — — —.

Kyllähän ne työnsä ja hommansa ovat täällä kenellä vain, eihän työläiset elä panksuunilla yksi paremmin kuin toinenkaan, vaan on kuitenkin niin, että kun kirjottaa, niin silloin ei tarvitse muuta tehdä. — V. H.

KUOLEMAN KYNNYKSELLÄ

Sateisen ja kylmän kevään jälkeen tuli huono kalavuosi, vanhan aikaisilla kalastusvälineillä ja pienillä veneillä varustetut yksityiset kalastajat ansaitsivat niukalti. Mutta eipä artteli Bednäkinkään kaksi moottorivenettä olleet onnistuneet hankkimaan niin paljon, että artelin kymmenpäinen joukko olisi elänyt yli talven. Siksi täytyi yrittää syyskalastusta Jokonskin kaukaisella rannalla.

Artteli Bednäkin suurempi ja volmakkaalla moottorilla varustettu vene Kommunaardi laitettiin lähtökuntoon ja eräänä suvisena lokakuun aamuna lähti Kommunaardi jyrkkien tuntureiden reunustamasta Lupuvuonon satamasta, päämääränään Kuolan niemimaan kärjessä oleva Jokonskin lahti.

Aavalle merelle tultua alkoivat laineet keinuttaa alusta. Idästä kävi noin kahden balloonin voimainen lauhkea tuuli. Mutta vahva moottori vei venettä eteenpäin päivän, yön, ja seuraavan päivän kuljettua saavuttiin iltahämärässä Jokonskin lähelle. Niemellä oleva vilkkumajakka heitteli valokimppujaan kauas lulapalle ja ohjasi merenkulkijan tyyneen satamaan.

Klo 8 illalla laski Kommunaardi ankkuriin, jyrkkien kallioiden kahleltimaan lahteen, jonka pohjuksesta pilkistivät pienen lappalaiskylän tulet,

Levolle mentyä virkkoi Arvi kuin itsekseen:

— Tuo niemi, tuossa lahden suulla ja siinä vielä mustana törröttävät hirsiparakit, ne muistan aina. Siinä kokemani rääkkäykset ja kauhunyöt eivät unohdu niinkaan kuin henki pysyy raihnaisessa ruumiissani. Tuossa kauhun paikassa menetin terveyteni, siihen tullessani olin nuori ja voimakas — pois päästyäni oli minusta jälellä vain harmaa, elämän ja kuoleman välillä vaappuva hahmo. Mutta mitäpä niistä enää muistella....

— Kerro, kerro, miten tuonne jouduit ja miten sieltä pois pääsitte, ethän ole siitä vielä koskaan mitään kertonut, vaikka olet seurassamme jo lähes vuoden ollut — kehoittivat toverit, joiden mielenkiinto Arvin viimeisistä sanoista oli herännyt.

Arvi jatkoi:

— Olin 6:ssa suomalaisessa rykmentissä Karjalan rintamalla, taistelemassa pohjoisesta neuvostovallan kimppuun hyökkääviä serbialais-englantilaisia joukkoja vastaan. Karhumäen eteläpuolella tapahtuneessa pienessä taistelussa jouduin parin toverini kanssa valkoisten vangiksi. Meidät kuljetettiin Muurmanniin, jossa toverini eroitettiin minusta ja sen jälkeen en ole heistä mitään kuullut. Minut lähetettiin tänne Jokonskin kylmillä kallioilla sijaitsevalle poliittisten vankien keskusleirille. Tänne lähetettiin tavallisesti kaikkein vaarallisimmat vangit. En kerro teille tällä kertaa koko puolitoista vuotisen vankilaelämäni aikana kokemiani kauhuja, kerron vain muutamia katkelmia tuolla eletystä elämästä. Sillä sen kokonaan kertomiseen tarvittaisiin monta pohjolan pitkää yötä.

Eräänä pimeänä elokuunyönä karkasi naapuriparakista 4 vankia. He taivaltivat rahkarämeissä ja kiipeilivät jyrkillä tuntureilla kokonaisen vuorokauden. Räiskien paloivat vaivaiskoivut kivisessä takassa lappalaispirtin nurkassa, kun pakolaiset arasti astuivat sisään matalasta ovesta. Lappalaisemäntä juuri keitti peroninlihaa vaskisessakattilassa. Eukko ensin vähän säikähti tuntematomia vieraita, mutta lähetti hakemaan naapuriin poistunutta miestään. Mielellään suostuivat lappalaiset antamaan yökortteerin väsyneille matkamiehille. Mutta miesten nukkuessa vei kavala lappalaisukko sanan lähimpään vartiopaikkaan ja aamun valjetessa pidätettiin miehet. Leirillä joutuivat vangit julman kuoleman omiksi. Vangit haudattiin kaulaa myöten meren rannalla olevaan kylmään hiekkaan, jossa joutulvat odottamaan kiduttavaa kuolemaa kokonaista 10 tuntia, joka aika kului, ennenkuin nousuvesi virtasi heidän päitttensä yli ja hukutti heidät.

Talvella 1920 tunsivat valkoiset valtansa heikkenevän. Vankilan viranomaiset ryhtyivät suunnittelemaan, miten julmimmin voisivat suoriutua vangeista silloin kun tulee kiire lähtö. Vankien parakit valettiin palöljyllä ja aiottiin ensimäisen viestin saatua sytyttää tuleen ja polttaa elävältä. — Suunnitelma kuitenkin meni myttyyn, sillä aseman sähköttäjä oli meikäläinen ja saatuaan tiedon Arkangelin tapahtumista, ilmoitti siitä vangeille, ja niin iltavalihdon edellä voimakkaimmat miehet saivat parakissa olevilta vartijoilta ryöstettyä aseet ja ryhtyivät ovien takana odottamaan iltavaihdon suoritusta. Kun vartiasto mitään aavistamatta astui sisään, hyökkäsivät vangit heidän kimppuunsa ja ryöstivät aseet. Pian oli koko vankila vallattu, tolset parakit avattiin ja tehtiin selvä jälellejääneiden vartijoiden kanssa. Ja niin oli valta meidän käsissämme koko niemellä. Lopun te tiedätte itsekin. — Siihen lopetti Arvi kertomuksensa.

Seuraavina päivinä mentiin matalille kalliosaarille ja meren luodoille, katsomaan eivätkö tevakit (isot hylkeet) tulisi sinne polkineen — valkoinen poikasennäkö on kallista. Hylkeitä tuli vähän, nekin näyttivät karttavan tänä talvena Jokonskin karua ja kalliosta rantaa. Poikasia saatiin parin kuukauden kuluessa vain parikymmentä. — Toivon hyvänä pyssymiehenä onnistui ampua joitain valkoisia napakettuja.

Pohjolan lyhyt, savunharmaa, joulukuinen päivä teki loppuaan, kun Kommunaardi nosti ankkurinsa ja ohjasi kokkansa kohti kotoisia rantoja. Yöllä nousi vihainen myrsky, lunta tuiskusi taivaan täydeltä, ilma tuli pimeäksi kuin säkissä. Ei auttanut muu kuin pyrkiä aavalle merelle, kauas rannoista ja laittaa vene pakkiin. Parin tunnin kuluttua laitettiin pitkä varppi ankkureineen mereen ja ankkurin luokse sidottiin poikkiteloin pitkä lankku pidättämisvälineeksi. Myrsky kiihtyi kiihtymistään, meri myllerti ja kiehui, kuin konsanaan kovin koski laineet vyöryivät vuoren korkeinaj a näytti, että jokainen niistä hautaa moottorin suureen kouruunsa. Vene kumminkin nousi onnellisesti jokaisen aallon harjalle ja putosi sieltä kuin kaivoon aallon pohjaan. Päin aaltoihin säilytti vene tasapainonsa.

Tuntui ankara tärähdys, vene nytkähti kuin hurjaa laukkaa kiitävä ratsu. Pian sen jälkeen rauhottui se uudelleen, mutta vahtivuorolla oleva Toivo huomasi, että vene aikoi kääntyä sivuttain aaltoihin. Samalla vyöryi sivulta entistä raivoisampi aalto. Toivo käsitti silmänräpäyksessä vaaran suuruuden ja kiipeasi nopeasti perämaston vanttseihin, ettei ylivyöryvän veden mukana huuhtoutuisi mereen. Matalikon yli kulkiessa oli ankkuri tarttunut pohjaan ja aiheutti ankaran nykäyksen kun varppi katkesi. Humisten kuohui vaahtova vesi veneen yli ja huuhtoi mereen kaiken kannella olleen kaman sekä pienen veneen. Veden painosta murtui kajuutan katossa oleva alkkuna ja kajuutta täyttyi vedellä puoliseiniin saakka. Uuni lensi pois paikoiltaan ja ruhjoi sirpaleiksi kaiken tielleen sattuneen. Kajuutan ja lastiruuman välinen seinä murtui ja särkyneistä öljy- ja naftatynnyreistä virtasi polttoaine elintarpeiden ja polttopuiden sekaan, saaden aikaan sanoinkuvaamattoman sekasorron. Kommunaardi jäi lepäämään kyljelleen ja näytti ettei se siitä enää nousekaan, vaan painuu sitä tietä syvyyteen. Kajuutasta ulospääsy oli mahdotonta eikä pelastumisesta näyttänyt olevan vähintäkään toivoa, sillä seuraava suuri aalto painaisi veneen kokonaan veden alle.

Arvi, joka oli jo monesti katsonut kuolemaa silmästä silmään, ei tälläkään kertaa säikähtnyt kovinkaan, vaan veti vilttiä korvilleen ja sanoi: nyt toverit astumme yli kuoleman kynnyksen....

Aivankuin ihmeen kaupalla ei hetken seurannutkaan toisia yhtä suuria laineita ja Kommunaardin raskas malmiköli alkoi kääntää alusta takaisin kohdalleen. Arvin mieleen palasi toivo pelastumisesta. Veteen hypäten hänen onnistui päästä ulos kannelle....

— Pumppuun! huusi hän kajuutassa oleville tovereilleen ja pian oli pumppuaminen täydessä käynnissä. Hetken kuluttua oli vene tyhjä vedestä. Keulapurjeen kuntoon saatua asettui vene päin aaltoihin ja niin oli silläkertaa vaara vältetty.

Kolmannen päivän aamuna oli meri tyyni, vain maiingit keinuttivat venettä tasaisessa tahdissa. Ja Kommunaardi voi jatkaa matkaansa. Illalla, roihuvien revontulten osoittaessa tietä saapui Kommunaardi lähtösatamaansa Lupuvuonoon.

Neuvostoliitosta

UUSI SUUNNITELMA TYÖPALKAN MAKSUSSA

Liiton raha-asiain kansankomissariaatti on esittänyt SSSR:n Kansankomissarien Neuvostolle uuden suunnitelman työpalkan maksusta joka viides päivä. Suunnitelman mukaan, työpalkka tulee suorittaa jokaisesta työskennellystä viidestä päivästä, joka suoritetaan seuraavan viisipäiväisen ajan kolmantena päivänä.

TYÖVÄENLUOKAN PETTURI TUOMITTU

Moskova 25 syysk. Tänään ylioikeuden sotakollegiossa käsiteltiin Soboljevin asia, joka viime aikoina oli sotilasedustajana SSSR:n Ruotsissa olevan lähetystön yhteydessä.

Huhtikuussa oli Soboljeville tiedotettu asioiden välttämättömästi vaativan hänen kutsuaan takaisin S.S.S.R:ään ottamaan vastaan vastuunalaisen tehtävän punaisessa armeijassa.

Saatuaan yllämainitun tiedotuksen, Soboljev lakkasi työskentelemästä lähetystössä ja heti julkaisi lehdessä "Svenska Dagbladet" ilmoituksen, jossa hän kategorisesti kieltäytyy palaamasta SSSR:ään.

Asian käsittelyssä olleiden asiapapereiden perusteella todettiin Soboljevin varastaneen 1191 dollaria valtion rahoja.

Soboljev leimattiin SSSR:n petäjäksi ja syylliseksi karkulaisuudesta vihollisten leiriin. Ylioikeus tuomitsi: julistaa Soboljev lain ulkopuolelle, omaisuus takavarikoida ja hänen sattuessa ilmaantumaan S.S.S.R:n alueelle 24 tunnin kuluttua henkilöllisyyden toteamisen jälkeen ammuttavaksi.

CANADAN SUOM. METSÄTYÖLÄISTEN RYHMÄ PETROSKOISSA

V.k. 22 p. saapui Petroskoihin Canadasta 30-henkinen suomalainen metsätyöläisryhmä, joka ryhtyy metsätöihin Karjalassa osoittaakseen Karjalan työläisille nykyaikaisia amerikalaisia metsätyötapoja. Asemalla oli heitä vastassa Ahtopuolukomitean, kaupunkikomitean sekä maa- ja metsätyöntekijäin liiton edustajat. Talonpojankodilla, mihin canadalaiset työläiset majoittuivat, pidettiin vaatimattomat vastaanottajaiset, missä Karjalan tasavallan johtajien elimien taholta lausuttiin amerikalaiset tervetuleiksi. Työläiset vastasivat tulevansa tekemään voitavansa edistääkseen nykyaikaisten amerikalaisten työtapojen leviämistä Karjalan metsäteollisuuteen. Muutaman päivän Petroskoissa vierailtuaan, tulevat canadalaiset lähtemään metsätyömaille Petroskoin metsäteollisuuspiirin käytettäväksi.

UUDET SÄÄNNÖT TYÖSTÄ EROTTAMISESTA JA TYÖHÖN OTOSTA

Työasiain kansankomissariaatin, Kansantalousneuvoston ja Ammattiliittoneuvoston kiertokirjeessä on määritelty merkittäväksi työstä erotettujen henkilöiden asiapapereihin tiedot erottamisen syistä. Nämä tiedot (omasta halusta työstä poistuminen, työn määräajan päättyminen, työhön kelpaamattomuus, rikokset jne.) on pakollisesti järjestyksessä merkittävä erotetun palkkakirjaan.

Työpörssit kielletään ottamasta vastaan sellaisia työttömiä, jotka ovat eritä todistetta viimeiseksi työpaikalta erottamisen syistä. Henkilöt, jotka ovat omasta halustaan jättäneet työn tai ovat erotetut työstä työkurin ja sisäisten ohjesääntöjen rikkomisesta, ovat työpörssit velvoitetut ottamaan erikoisluetteloon, ja näitä henkilöitä kielletään työttömyysavustus ja työhön on liitettävä viimeisen vuorossa. Luetteloon, minne työntekijä lähetetään, on lähetettävä työntekijän todelliset eroamisen syyt aikaisemmasta aikasta.

Mitä tulee sellaisiin henkilöihin, jotka ovat tahallisesti pitäneet rokuja, ovat siirtyneet työpaikasta toiseen, niin paikalliset työpörssien neuvostot voivat soveltuvia heihin ankarimpiakin toimenpiteitä, kuten työkirjan poisottaminen jne.

Työhön kielletään ottamasta henkilöitä, jotka ovat eronneet työstä omasta halustaan tai erotetut työsäisten ohjesääntöjen rikkomisesta, ilman työpörssin valitsyä.

— Johan palkeista on joukkosopimuksessa sanottu. Eivät ne nyt vuoden aikana muuttu.

Erdman huomasi tokariviessä hiukkasen kehittämisen ja kehotti ottamaan puheenvuoron, kun sodankäynnit loppuvat.

Tov. Karpenko istui pöydän vieressä seisomaan.

— Sallikaa, toverit, minun kiinnittää huomionne vielä eräsiin seikkoihin. Sen jälkeen saa jokainen ottaa keskusteluun osaa ja lausua mielipiteensä.

Joku aika takaperin, puolueenkonferenssin edellä, kun suoritettiin laajempi tarkastus tehtaamme toiminnasta ja sitä seuraamasta tuotannon vilkkoutumisesta tuli havaituksi, että meillä on vielä useita vikoja. Työtä parjaamisiä epäpätevien syitten tähän on vielä tukkatiheään. Ne on onkeasti tuomittava. Tavaroita turmeltuu liian paljon. Tähän on arvioi miljoin kopeikan epäkuntoon joutuminen, miljoin työläisen huolimattomuus, miljoin ala arvoisen raaka-aineen hankkiminen. Tämä kaikki estää suunnitelmamme täyttämistä. Tuotantohintojen alentamisesta ei tässä synny mitään. Työtehoa on kohotettava. On kilpailleen, iskujärjestyksessä suoritettava meille asiottut työt. Kunnostautuneet on palkittava. Luikurit ja jarruttajat paljastettava ja rangaistava. Puutteiden ja virheiden paljastamisesta on sanomalehdillä ja seinälehdillä suuri merkitys. Työläiskirjeenvaihtajiamme on nostettava, tuottava, kasvatettava.

Ja vielä yksi kunniatehtävä. Kuten tiedätte, ovat työläiset ympäri SSSR:ää päättäneet avustaa maaseutua. Meillä on työntekijöistä kyllä suuri puute, mutta maaseuduila tapahtuva sosialistinen rakennustyö tarvitsee niitä vieläkin kipeämmin. Leningradin tehtaat ovat lähettäneet jo suuria joukkoja parhaita poikiaan. Luulen, että meidänkin on kyllä autettava. Osoittakaamme todellista smytshkaa maaseudun kanssa. Työläisten ja talonpoikien, tehtaalaisten ja peltomiesten yhteisponnistuksilla rakennamme sosialistisen yhteiskunnan!

Korkeassa rakennuksessa kävi kuin tuulen humahdus. Kuulijat olivat niin tiukasti kiintyneet puheeseen, etteivät heti käsittäneet mistä on kysymys, kun Karpenko lopetti. Vasta hetken perästä laukesi myrskyisä kättentaputus. Toveri Karpenkoa kuultiin aina suurella mielenkiinnolla ja työläiset pitivät hänestä paljon.

Erdman jo'i keskustelua.

— No, mitäs sieltä haluttiin äskeh pakista? Virtala, Mitrohin, Kerso, kuka teistä puhuu? kyseli puheenjohtaja.

— Eihän tässä muuta, kun palkasta me aiomme puhua, sanoi Juho Virtala. Työ on raskasta ja palkka näyttää meistä pieneltä.

— Palkatonta ylityötäkin on joskus ollut, sanoi Mitrohin, putkiverstaan työläinen, ja sitä ei kai voitane pitää normaalisena.

— Hyvä. Se on otettava huomioon, sanoi Erdman. Jättäkää tehdaskomiteaan hakemukset palkkakysymyksestä. Tulemme ajamaan asiaa ja se on saatava ratkaistuksi suotuisaan suuntaan.

Vielä käytettiin puheenvuoroja.

— Sosialistisen kilpailun sopimus on jo useita kuukausia sitten solmittu "Punarusko"-tehtaan kanssa, mutta sen kulusta ei ole pidetty tiliä eikä tehty selkoa. Asiaä on pliskattava ja työnnettävä.

— Puutyöverstaassa ja konepajassa on eräitä iskuryhmiä, mutta niiden työ ei ole mitenkään eronnut muitten työstä. Tällaisia valeiskureita ei ole tarvis.

Puheita olisi riittänyt vaikka olisi istuttu yö läpeensä. Ja asiallisia, seiviä, tärkeitä. Väsyttiin, puheenvuorot rajoitettiin. Selostuksissa esitetyt ponnet ja ehdotukset hyväksyttiin täydellisesti.

Pari sulattamon työläistä käveli Karpenkon kanssa kotiin.

— Se oli hyvä tämä kokous, — sanoi heistä toinen. Usko pois, toveri Karpenko. Tänään tuli taas viritetyksi monta hyvää asiaa. Terveellisiä latinkeja vallan useita...

— Mieluista kuulla, jos sillä tavalla. No ja mitenkäs muuten. Pitihän taas monesta aikaa puhella ja sopia yhdestä sekä toisesta seikasta.

Oli puolyö kättä antamassa. Leningradin taholta valonheittäjät piirtelivät taivaan kantta. Nokisesta tehdasrakennuksesta kuin maan uumenista kantautui pakkasilmaan voimakoneen tukahutettu naksutus. Ravintolan pihalla ulvahti uninen koira ja asemalla seisoi yöllinen pikajuna, ahmien teräsmahaansa vettä ja hiiltä. — Y. S.

Osanottoon Vallankumous-muistonumeron luomisessa!

Vapauden syysk. 25 p. numerossa on tiedotus, että marrask. 1 p. numero on omistettu VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN MUISTONUMEROKSI.

Porvarillinen maailma juhlii heidän luokkansa riiston, sotien, suurmiesten, uskonnollisten tapojen y.m. muistoille.

Vallankumouksellinen työväki, järjestämis- ja luokkavalistamistyönsä ohessa, järjestää muistojuhlansa niiden työväenluokalle kalliiden muistojen johdosta joita sankarilliset työläistoverit ovat suorittaneet luokkansa vapautustaisteluissa.

Yksi vallankumouksellisen työväen suurimmista riemujuhlista on VENÄJÄN TYÖLÄISTEN voitosta — kuudennen osan maapallon pinta-alan valtauksesta ja siellä suoritettavasta sosialistisen yhteiskunnan rakentamistyöstä.

Me työläiset tällä muistojuhlalla yli koko maapallon tervehdimme Venäjällä olevia toverei... ja ilmaisemme luokkasolidaarisuutemme heille, sekä samalla julistamme muidn maidn porvareille, että olemme valmiit suojelemaan vallankumouksen saavutuksia, muodostamalla kapitalistien suunnittelemat sodat luokkasodaksi ja julistamalla heille, että heidänkin hetkensä lähestyvät — — —

Te toverit tiedätte mitä osaa tässä vapautustyössä suorittavat vallankumoukselliset sanomalehdet. Niiden olemassaolon vjlttämättömyys on kiistämätön asia. Meille annetut ohjeet on: — lujittakaa lehtienne taloudellista asémaa niin kauvan kuin se on mahdollista, parantakaa lehtienne ..sisältöä ja levittäkää niitä mahdollisimman laajojen työläisjoukkojen keskuuteen!

Nyt kun Vapaus tulee ilmestymään 1 p. marrask. VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN MUISTONUMERONA, niin tarkotuksemme olisi lujittaa taluodellistakin asemaamme, hankkimalla taistelutervehdyksiä kaikilta lehtemme lukijoilta ja liikkeemme kannattajilta. Me oletamme, että Kommunistipuolueen yksiköiltä, Suomalaisen Järjestön osastoilta ja alaisiltaan osastoilta, taloudellisten järjestöjen, urheiluliikkeen ja naisten liiton osastoilta, osuusliikkeiltä ja kaikilta työväen järjestymisen kannattajilta saadaan julkaistavaksi taistelutervehdyksiä.

Itsekukin yksikkö tai yksilöt uhraavat varojensa jälkeen. Listoja ja ilmotussivuja tullaan lähettämään kaikille asiamiehillemme. Heidän tuloa ei pidä kuitenkaan huolettomana varttoa, vaan toivotaan asiamme ymmärtävien ja innostuneiden tovereiden itse ottavan alotteen taistelutervehdyksien keräämisessä oliittepa missä hyvänsä. Kerlyneet varat, nimet tai ilmotukset lähetätte sitten tänne viimeistään lokak. 27 päivään.

TOVERIT kaupungeissa, kaivannoilla, kämpillä ja farmeilla, kaikki toimintaan! Mekin tulemme osaltamme lausumaan VAPAUDEN VALLANKUMOUSNUMERON KAUTTA TAISTELUTERVEHDYKSEMME MAAILMAN VALLANKUMOUKSELLISILLE TOVEREILLE JA NEUVOSTO-VENÄJÄLLÄ OLEVILLE SOSIALISMIN RAKENTAJILLE.

Taistelutervehdyksin

J. W. AHLQVIST, Liikkeenhoitaja.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, mustaa, valkoista, mustalaisväriä, auringon paahtuma punaa, No. 2 ja No. 3, puikko	.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	1.50
Steinin Cold Cream, 8 unssia	.75
Nenäkittiä, asia	.40
Valkoista ja vaaleanpunaista kasvopuuteria, rasia	.75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tumman harmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punaista, jaardi	.75
Partaliimaa, pullo harjan kanssa	.75
Wheatcroft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin y.m.	.75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40
Steinin "Lining Color", tumman ja vaalean ruskeaa, harmaata, puikko	.40
Huulipunaa, puikko	.30

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Box 69. Sudbury, Ont.

Kun maa kutsuu

KATKELMA

tukaupunki K:n ison me-n tehtaan laajalla piha-n hyörinää ja melua. Epä-essä loikovan metalliro-ennustarvekasojen — lau-kkien ja sementtityynnörien tävelee joukottain työläisiä. la oleva valuverstas ja uusi one ovat aiheuttaneet tuon sen sekasorron ja epäjär-. Työläiset päättivät suo-vousta.

o talkoitamme vielä huo-atkettava, vai ehditäänkö aada tässä mörköjen laitu-ukeet haasialle, kysyy hir-ällä seisova tehdaskomi-eenjohtaja.

ähän tässä tänäänkin eh-uutta se tietysti riippuu sii-n hyvään kuntoon tahdom-, vastasi eräs työläinen — s.

vikin reilusti, vaikka oli a ylityötä. Pitihän sitä en verran pihaa puhdis-i pääsi vapaasti kävele-mätänevät roskat saatiin si maahan tai poltetuksi. ui kannettiin vajaan, jos-Miska ja Spiridon tulevat magneettiraanoilla kiikut-sulattamojen tulisiin pät-tästä ei kukaan puhunut, aikki varmasti ajattelivat, elle työläisenemmistölle oli äynyt jo rakkaaksi ja oli täisestä nurkastaan kuin oma piippu.

* * *

Nykypäivien riennot, sosialistisen rakennustyön runsasveriset osoittimet ovat jo K:n tehtaallakin oikeuksissaan.

Kaikkien tehdasjärjestöjen — N.K.P. (b:)n ja nuorisokollektiivien, tehdaskomitean, tuotannollisen neuvottelun — yhteisenä huolena on tuotantosuunnitelman toteuttaminen, tuotantoihintojen alentaminen työtehon kohottaminen ja tuotantoprosessin kaikinpuolinen järkiperäistyttäminen.

K:n metallurginen jättiläinen syöksee porteistaan joka viikko suuret määrät vesijohtoputkia, vetureita, auroja ym. maatalouskaluja Sosialismia rakentava maa tarvitsee välineitä sekä raaka-aineita Suunnattoman elimistön jok'ikiseltä solulta on vaadittava suurimpien mittojen mukaan. K:n tehtaalla on jo saavutuksia, mutta paljon on vielä parannettavaa ja jännitysmahdollisuutta on vielä kosolti.

Talvella, eräänä iltapäivänä puoluekollektiivin sihteeri tov. Karpenko, korkeakasvuinen tummatukkainen ukrainalainen, käveli tehdashuoneissa tavallista kiiruummin. Hänen koruompeluksilla kirjailtu paitansa vilahteli työpenkkirivien välissä. Karpenko ei seisahtunut mihinkään, kysyi vaan tehdaskomitean puheenjohtajaa, joka oli kävellyt konepajalle päin. Kohta nähtiin heidät astelemassa tehtaan tirehtöörin työhuoneelle. Kaikesta voitiin päättää, että laitoksen johtomiehet jotakin hommaavat.

— Siis kysymys lienee ainoastaan päivästä, kun iltana tulisimme kokouksen järjestämään, sanoi Karpenko.

— Mitenkähän olisi tuloksellisempaa, neuvotella verstaittain tai asettaa kyhymykset yleisessä kokouksessa? — arveli tirehtööri Morkulov.

— Jos tuotannollisessa neuvottelussa olisi ensin käsitellä pienemmällä joukolla pääkohtia ja sitten yleisesti, — ehdotti tov. Erdman, tehdaskomitean puheenjohtaja.

Tähän suostuttiinkin. Yleinen tehtaan työläisten kokous kutsutaan viiden päivän perästä ja sitä ennen järjestetään tuotannollisen neuvottelukunnan istunto.

Illalla tov. Karpenko kävell asunnossaan miettivän näkölsenä. Yhtäkkiä hän istuutui pöydän taakse ja raapaisi paperille muistiin eräitä kohtia, joista työläisille oli vakavasti puhuttava.

— Edessämme ovat suuret tehtävä, — ajatteli Karpenko. Yhden talousvuoden aikana on tehtaamme suoritettava sellainen työ, saavutettava niin suuri tuotemäärä, jota ei tähän asti vielä milloinkaan ollut. On ponnistettava kaikki voimat, se on selvä.

Karpenko taas käveli. Paperossi oli aikoja hänen suusaan sammunut ja palanut loppuun, mutta hän ei ollut ehtinyt sytyttää sitä heittää pois, vaan pureskeli imuketta mäsäksi.

— En minä pahasti epäile työläistemme kykeneväisyyttä, — ajatteli hän taas, — kyllä heihin voi luottaa, mutta osa heistä on kumminkin vielä löysää ainesta, jotakuinkin horjuvaa. Ne muutamat sadat ja kymmenet, jotka tuotannon laajentumisen yhteydessä viime vuoden kuluessa värvättiin. He ovat vielä niin vähän kiehuneita kolletivismin kattilassa. Katsovat tehtaan toimintaan, sen menestymiseen ja tuloksiin vielä suunnilleen samoilla silmillä kuin omaan hevoseen, omaan perunasarkaan...

No kyllähän pohjakerrokset ovat lujia. On meillä runkona lujaakin ainesta tietoista, järkähtämätöntä..

Kokouspäivä saapui. Päivävuoro lopetti työnsä ja kuhahti tehtaan pihalle. Siitä alkoi joukko virrata konerakennushalliin, jossa kaikki tehtaan suuremmat kokoukset niin arkina kuin juhlatilaisuuksissakin pidettiin.

Kun huomattava enemmistö alkoi olla koolla, avasi toveri Erdman kokouksen. Lyhyessä puheenvuorossaan hän sanoi:

— Meillä ei tänään ole mikään juhlakokous, vaan kuten ilmoituksista olette nähneet, on meidän keskusteltava aivan jokapäiväistä työtämme koskevista asioista. On harkittava, miten parhaiten voisimme suorittaa tehtaamme osalle langenneet teh

Taistelurintamalta

Viimepäivien aikana olen joka postissa saanut kirjeitä puolustusliiton päämajasta, joissa pyydetään avustamaan tovereita, jotka ympäri maata tai ympäri maailmaa ovat olleet porvarillisen "oikeuden" edessä vastaamassa "rikoksestaan" järjestää työläisiä taisteluun, esimerkiksi 11:sta Calgaryn toveria, joita kuulusteltiin syysk. 30 p. "Calgary Herald" vakuuttaa, ettei näillä miehillä ole "mitään syytä järjestää työttömiä" paraateihin, sillä hallitus tulee laillista tietä tekemään parhaansa työttömien avustamiseksi. Sama lehti on joka päivä tiennyt viime viikkojen aikana sanoa suurilla numeroilla miten paljon lohkaistaan työttömille. Mutta työläiset, jotka nyt jo kärsivät mitä suurinta hätää, vaikka ei ole vielä talvi, tietävät että suurin osa näistä luvatuista dollareista, joita muka tullaan käyttämään hätäaputöihin, menee "komiteoiden" ja työnteettäjien taskuihin.

Työläiset, muistattehan miten paljon viime talvena luvattiin alkaa töitä, rauhottaakseen liikehtiviä työläisiä, jotka lupaukset jäivät täyttämättä ja niin tulee nytkin käymään.

Meidän ei suinkaan saa säikähtää yhä uudestaan ja uudestaan järjestää työttömiä vaatimaan oikeuksiansa sen sijaan että tyytyisivät armopaloihin. Yhä uusia tovereita tullaan vangitsemaan, yhä suurempaa ja suurempaa uhrautuvaisuutta tullaan kysymään meiltä rahallisesti puolustusrahastoon, mutta muuta tietä ei ole, ei ole valitsemisen varaa. Ehto on: taistella tahi nääntyä nälkään.

Kaivosseuduilla ei ole asema sen parempi kuin suurkaupungeissakaan. Päivän parin työ viikossa ei riitä mihinkään. Liikemiehet käyvät yhä ärtyisimmiksi. Kenellä on valo- ja vesilaskut jälessä, uhataan katkaista valo. Talvi tekee tuloaan. Vaatteiden ostoon tarvitsisivat työläiset rahansa, jos sitä olisi.

Tykkänään korvalle lyö porvarien huuto kasvatuskysymykseen nähden. Vain vanhemmat tietävät ne raskaat uhraukset, joita saa kokea ostaessa kirjoja, jotka pidetään elävän hopean hinnassa.

Jokapuolelta riisto pistää niin huomattavasti, että luulisi jo sokeankin näkevän tämän järjestelmän kuristussysteemineen. Mutta suurin osa työläisiä kulkee vielä pappienkin talutusnuorassa, tai porvarien lehtiagitatsionin lumoissa. "Kyllä tästä selvitetään", on motto.

Calgaryssa ovat naiset kuulema keksineet keinon tilanteen paranemiseen. He kutsuvat itseään "Women's Labor League", sekoittaakseen nimellä työläiset. (Naisliitot huomatkaa tämä. Tästä on kyselty, josko on olemassa tämän nimistä liittoa. Työläisillä ei ole tämän liiton kanssa mitään tekemistä, sen näkee kuin seuraa heidän kokouksensa päätöksiä Calgaryssa.) Muun muassa he ehdottavat, että kulutettaisiin vain oman maan tavaraa ja ostetaan vain oman maan kauppiailta (canadalaissyntyisiltä). He vetoavat kaupungin majuriin työttömien avustamisessa y.m. Mutta mehän muistamme mitä Calgaryn majuri aikaisemmin vastasi tuohon kysymykseen, kun se esitettiin taistelevien työläisten taholta. Se nostaisi veroja ja se ei sovi.

Meidän kaupungin majuri on sitä mieltä, että "huono aika on jossain muualla, mutta ei Blairmoressa" — kun sillä ja sillä on auto tai mökkipahanen. Ajatella, voiko mökin tai autopahasen syödä huonona aikana. Asunto on tarpeen, samoin auto, jolla joutopäivinä voi kulkea edes kalaveden lähelle, samalla saadakseen edes pisaran kultaista vapautta. Työläiset, kysykää itseltänne, kenelle ovat miljoonat automobiilit valmistettu, ellei teille? — Joutilaille, laiskottelijoilleko? Näinä päivinä ei enää voi puhua, että kukaan auton omistajaksi pääsekään, ellei aikaisemmin jo ole itseään sitonut houkuteltuun kuukausikauppaan.

Elämä on aivan täynnä häkkejä työläisille, houkutellaan niihin ja jos joutuu häkkiin, niin siiloin on tyhmyri. Kiinalaisen vertaus amerikalaisesta on paikallaan, että "heidän sivistyksensä on eriskummallista". Samoin intiaanin kun sanoi, että "valkoinen mies on merkillinen, kun rakentaa rautatien ja sitte kävelee sitä myöten". Tuhannet työläiset mittaavat C. P. R:n rataakin. Sopii muistaa sitä tehdessään, että vaikka joudutkin työläiset kävelemään tai varastamaan kyytiä, niin ei C. P. R. ole tehnyt tappiota. Verratkaa sen voittoja viime elokuulta, niin näette, että ei sanottu komppania tunne huonoa aikaa ollenkaan. Vaikka taloudellinen lamaannus on olemassa, viettävät herrat kissan päiviä.

Neuvosto-Venäjä, siinä se on pulma edessä, kun toisena päivänä herrain äänitorvet kuuluttaa Venäjän menevän eteenpäin niin suurella vauhdilla, että uhkaa täyttää maailman markkinat tavaroillaan, toisena päivänä ei siellä ole päästy yhtään eteenpäin j.n.e. Mutta on vielä työläisiä, jotka vaahto suussa huutovat: "Me emme halua Venäjää tänne", "Ulos ulkomaalaiset", "Canadalaiset ensin ja muut sitte vasta", loppumattomiin. Syvällä on porvarien kylvämä rotuviha. Sitä suurempi työ meillä on edessä saada työläiset näkemään oman etunsa kansallisuuksista huolimatta. Meillä ei ole varaa peräänty, eikä meillä ole myöskään mitään menettämistä, vaikka astumme taisteluun.

Me kokoamme voimamme omien taistelevien järjestöjemme taakse naisina ja miehinä, vastaanottamaan ensi talven taisteluita: työttömien järjestämisessä, lakoissa, sekä puolustamaan kostonuhriksi joutuneita tovereita. Naisliitot käsittävät myös tämän. Useat liitot ovat jo yhtyneet Työväen Yhtenäisyysliittoon sekä Työväen Puolustusliittoon, ei vain nimen vuoksi, mutta toiminnan merkeissä.

Mary North.

NAISTEN OSASTO

Kaikille Albertan alueen TNL osastoille

H. T. Albertan alueen naissihteeristo pyytää huomauttaa kaikille naisliitoille, heille lähetettyjen raportti kaavakkeiden suhteen, että ne ovat tarkoitettu koko vuoden käytöä varten eikä vain viimeisen 3 kuun toimintaa varten, joten vastatkaa kysymyksiin jotka sopivat vuoden ajan toimintaan nähden. Esimerkiksi alkulehden suhteen, se kuin ei ole vielä jälkeen konventsionin ilmestynytkään, on luonnollista ettei siitä tähän raporttiin tule mitään. Katsoen viime vuotiseen tilanteeseen lehden suhteen ei ole kiirehditty kesäajan takia sitä täältä, koska sillä on talvella parempi mahdollisuus pysyä pystyssä. Nyt se tulee aivan pian ulos nyrkkipainosta ja alkaa taivaltamaan ympäri piiriä. Laiminlyönti voidaan korjata nyt talvella lehden ahkeralla avustuksella. Ensi 3 kuun raportissa on kai siitäkin jo jotain.

Sitte keväällä K. V. Työläisnaisten päivästä jne. Kysymyksen No. 15 suhteen. Ellei olla selvillä siinä kysyttyihin asioihin nähden, niin se velvoittaa kutsumaan kokouksia koolle, jossa tehdään jäsenistölle selväksi asiat.

No. 16 "seuraako jäsenistö yleistä työväen liikettä sanomalehdistä ja levittääkö liittomme työväen lehtiä". Olemme tarkoittaneet tällä kiinnostaa jäsenistön mieliä tähän varsin tärkeään kysymykseen. Että liitot ottaisivat asiakseen valvoa jäsentensä kehitystasoa siinä suhteessa. Elleivät jäsenet kaikki taloudellisista syistä voi tilata lehteä, niin voi naisliitto harkita keinoja millä saadaan jäsenille lehtiä tulemaan. Kokouksissa selviää puhevuorojen käytöissä jäsenistön mielipiteiden ilmaisuina josko he seuraavat tärkeitä päivän tapahtumia. Meillä on tietystikin joka osastossa Albertassa kuten muuallakin heikkoutta tässä suhteessa, mutta se ei tarkoita ettemmekö me pääse eteenpäin askel askeleelta jos vain otamme ja yritämme, emmekä alarviol aina itseämme ja toisiamme. Toivottomuus ei sovi luokkataisteluohjelmaan.

Toisaalla on taas Albertan naisliitot menneet viime kuukausien aikana eteenpäin koko lailla, katsoen siihen että 2 uutta liittoa on muodostanut (Joskin Sylvan Lakella jakautunut asunto olojen suhteen), 4 liittoa on yhtynyt ja T.Y.L. 2 entisten lisäksi yhtynyt T. V. puolustusliittoon.

Tarkempi selostus tulee 3 kuun raportissa, kun naisliitot ennättää kaikki raporteerata sihteeristölle.

Huomautus yleisen C.T.N.L. konventsionin pitämisen suhteen. Alkää missään tapauksessa ala-arvioka osanottoamme siihen, ja mielipiteemme siihen nähden ei ole toisarvoinen asia.

Sihteeristön puolesta,
Mary North.

Esitelmä opintokerhon kokouksessa

Työläisnaiset! Yhtyessämme tällaisiin opintokerhoihin, uskon että meissä jokaisessa on herännyt halu kehittää itseämme luokkatietoisiksi naiseksi, sillä ei opiskeleminen ole mitään helppoa, ja jos ei ole halua, niin ei viitsi pitkältä opiskella. Opintielle lähteneellä henkilöllä täytyy olla varma tiedon halu ja vakaumus tiedon tarpeesta. Uskon, että tämän perusteella me olemme toimineet säännöllisesti, niin kesällä kuin talvellakin, ja kun luemme hyviä kirjoja edelleenkin, niin toimintamme edistyy ja tulee yhä enemmän tarkoitustaan vastaavaksi. Ja yksi hyvä puoli on se, että kun opettelemme esiintymään tällaisissa pienissä joukoissa ja harjoittelemme edelleenkin esiintymisessä, niin vaikealta kuin se ensin tuntuukin, niin uskallamme esiintyä joskus isommissakin ryhmissä.

Me emme saa väheksyä, vaikka joskus kokonaan epäonnistuisimmekin esityksissämme. Edelleen on vaan harjoiteltava ja koetettava parantaa niitä heikkouksia, mitä meissä itse kussakin ilmenee.

Arkuus on yksi ilmeinen heikkous meissä useammassa naistoverissa varsinkin jos joudumme toimimaan yhdessä miestovereiden kanssa. Usea meistä naisten kokouksissa lausuu jo melko vapaasti ajatuksensa asioista, vaan kun tulee toinen tilaisuus, joukkokokoukset y.m.s., niin tuntuu kovin vaikealta saada tulkituksi ajatustaan ainakaan sellaisena kuin sen on ajatellut. Usein sekaantuu kokonaan siitä ajatuksesta jonka on valmiiksi ajatellut ja se johtaa katkemeisiin lauseisiin ja esittäjä huomaa häiritsevää kuumetömyys. Siis toverittaret, tulkaa runsaslukuisina mukaan, syys- ja talvitoimintaamme virkistämään. Jos väsymme, levähdämme hiukan, sitten taas jatkamme matkaamme eteenpäin, vaan kokonaan pysähtyä ja välinpitämättömyyteen emme saa jäädä. — O. A.

Hakatkaa pois!

Ihme ja kumma sitä vauhtia, millä Kaisa tulla tupsahti sisään ja kirkui: 'Hakatkaa pois, hakatkaa pois!"

— No, tyttö, ketä tässä nyt on hakattava? kysäsin.

— Se onkin järjestään hakattava kaikki, mikä pahentaa, virkkoi hän. Älkää nyt hermostuko vaikka puhun hieman. Kävin näet kirkossa — ajatelkaa, kirkossa. Ensi kertaa "kaanaan maassa" ollessani! Enkös vain hyötynyt tuolta reissulta, sillä itse pastori pöytänsä takana hoki: "Hakatkaa pois!" Hän sanoi: "Jos silmäsi sinut pahentaa (miten muuten se voi pahentaa, kuin näyttämällä tämän kapitalistisen järjestelmän nurinkurisuuden, toisilla on kaikkea, toisilla ei muuta kuin vilu ja nälkä ja vaivainen selkä), niin hakkaa se pois!"

Siis, toverit, otamme kyllä neuvon varteen, vaan hieman järkevämmässä lajissa. Turha kai on mainita joka jäsenen pois hakkaamisyllytyksiä, sillä emmehän me rasvanahkaiset työläiset vihaa omaa ruumistamme muualla kuin saunassa, jossa hyvässä löylyssä hakkaaminen onkin suloista kuritusta. Miltei voi sanoa: jota hän rakastaa, sitä hän kurittaa.

Onhan meillä paljonkin hakattavaa. Ensiksi tuo lavertelija itse ja kaikki hänen loisensa loiseläjät. — Kylläpä pappi vain luki oman tuomionsa!

Taaskin kun tulevaisuudessa vietämme valistustilaisuuksia ja tietysti pollarit ovat niitä pahentamassa, mitäs siinä — hakataan pois!

Hakataan vain yhteisvoimin tämä koko riistojärjestelmä. Turhuuttahan olisi noita pikku jäseniä ruveta kolhimaan. Iskeä vain suoraan tuohon löyhkäävän kapitalismikäärmeen päähän — sehän se on ensin nujerrettava.

Olkaapas nyt valmiit toimimaan, koska käskykin on tullut oikein siunattujen seirien sisältä, ei minkään "katukiihottajan suusta".

Siis: "Hakatkaa pois, hakatkaa pois!" — Piikatyttö.

"Ovatko avioerot tarpeellisia"

Ensinnäkin otsikkokirjoituksesta saa sellaisen käsityksen että: — Avioerot ovat ehdontahtoisia.

K. S. käsittelee tätä kysymystä tavalla, jota voi sanoa lörpöttelyksi. Hän käy asiaan kiinni jonkinlaisella "sairaanhoito"-tavalla (lieneekin sairaanhoitaja?). Että kun kaulaan tulee "paha paise," niin ei sitä saa raakana ruveta puoskaroimaan, vaan on haudottava "pellavasiemen hauteella" — ja: paise puhkeaa "itestään" — jättämättä arpeakaan. Myönnettäköön! Mutta mitä avioliittokysymyksiin tulee, niin en usko "hauteisiin" enempää kuin "hieromisiinkaan" näin vakavassa asiassa. Avioliitot useinkin syntyvät rakkauden perusteella jota kumpikin sukupuoli tuntee toistaan kohtaan — ainakin työläisten kesken. Kumpikin ihailee sydämensä valittua hellin tuntein. Ja lopuksi seuraa oman kodin perustaminen — vaikka kuinka pieni. — Se on rakas ja pyhä kummankin mielestä. Keskinäinen rakkaus vallitsee tuossa kodissa — niin kauan kuin kohtaa myrskysää, joka tuon onnellisen elonpurren ajaa matalikolle ja — murskaa. Siinä tulee taistelu elämästä ja kuolemasta. Rakkaus "säikähtää" niin, että lentää tiehensä, jättäen nuo kaksi — ehkäpä useammankin perheen jäsenen myrskyn käsiin. — Selitettäköön nyt tämä pulma. Vatsa on ihmisellä elämisen keskus, jos sinne saadaan kyliksi polttoainetta, se on, ruokaa, niin elämä on onnellista. Vaan jos ruoka loppuu loppuu myöskin onnellisuus. Eikä tätä voi aiheuttaa juorukellot enempää kuin muutkaan puoskarit, vaan on syyt syvemmällä. Avioeroja, jotka syntyvät jonkun "makeissedän" eli tädin välityksellä, ei voida ottaa vakavalta kannalta. Mutta sellaiset aviolitot, jotka olisivat onnellisia, jos olisi leipää ja vaatetta, vaan jotka särkyvät, ovat kapitalistisen yhteiskunnan syy. Tulee työttömyys, joka on se pohjimmainen paha kodin särkymiselle. Lapset värjöttävät viluissaan ja välissään. Vaimo huokaa ja itkee, nähdessään lastensa kurjuuden. Isä tulee kotiin työnhausta sellaisilla terveisillä että: työtä ei saa ostamallakaan! — — — Lapset itkevät leipää. Vaimo turvottunein silmin tuijottaa mieheensä. Mies on tullut ärtyiseksi, sillä nälkä takoo lakkaamatta suolistossa. Syntyy riitaa pienestäkin asiasta. Ja sellaisista saa alkunsa myös erot y.m. Ja tämä on niitä väärän järjestelmän kukkasia.

Porvarillinen katsantokanta ehdottaa — hissunkissun parannettavaksi aviosuhteet. Asioiden täytyy pysyä neljän seinän sisällä, ettei naapuri vaan huomaisi mitään vinoa. Ja tuollaiselle parannustavalle voi soveltua vaikka pellavasiemen haude.

Nykyinen työttömyys, joka ulottuu kaikkialle, synnyttää kaikenlaisia rikoksia. Kanssaihmiseltä voidaan ottaa henki, jos tiedetään joku dollari olevan taskussa. Ja tuo tekijä ei ole pohjaltansa paha. Mutta nälkä tekee hänestä villin raakalaisen. Tunne-elämälle hän saattaa nauraa ivallisesti. Avioliiton pyhyys on kuin kaukaista unennäköä jonka on joskus nähnyt. Siis: — Nälkäisen mielestä ei ole mikään elämässä niin rakasta kuin leipä. — — — Saadaksemme leipää, on sen saamisen ehtona taistelu. On kuikistettava vanha ja väärä järjestelmä ja luotava tilalle uusi, joka takaa työn ja toimeentulon niin perheille kuin yksinäisille. Silloin, uskokaa pois, paranee myös avioliittosuhteet. Erot tulevat olemaan harvinaisempia. Rikokset tulevat suuresti vähenemään, kun on kyliksi leipää ja lämmintä. Kukaan ei saa riistää toisen työtä. Ja jokainen on työvelvollinen elämänsä ylläpitämiseksi. Tähän on koko työtätekevän luokan pyrittävä yhteisin voimin. — Moukka.

Selostus CTNL piiri 6:nnen edustajakokouksesta

Port Arthurin alueen työläisnaisliiton osastojen edustajakokous pidettiin Port Arthurissa syyskuun 18 p:nä 1930.

Piirin sihteeri Olga Alanen avasi kokouksen kello 10 ap. sekä esitti kokoukselle työohjelman, joka hyväksyttiin. Valittiin kokoukselle seuraavat virkailijat: puheenjohtajaksi Sanni Tilvis, pöytäkirjuriksi Emmi Airola, valtakirjain tarkastajiksi Meri Kangas ja A. Takoja, pöytäkirjan tarkastajiksi Mimmi Kari ja Anni Takoja. Ponsivaliokuntaan Sanna Kannasto, Salmi ja A. Takoja, sanomalehtireporttereiksi Anni Manner Vapaudelle ja Aili Hautamäki Workerille.

Edustettuna olivat seuraavat osastot: Alppila: Sofia Siren ja Sanni Tilvis; Intola: Emmi Airola ja G. Polvinen; Fort Frances ja Finland: Amalia Kivari; Tarmola: Fiina Luhtala; Kivikoski: Sandra Hoxell ja K. Pitkänen; Isojoki: Tilda Malin ja Hanna Mäki; Isojoki solu 12: Urho Leino; Wolf Siding: Olga Niemi; Nolalu: Hilma Alanen; Miller: Meri Kangas ja Lyyli Saari; Port Arthur: G Bohm, I. Roukkula, Olga Alanen. A. Takoja, Aili Hautamäki ja Anni Manner; P. A:n solu 10: Mimmi Kari ja P. A:n S. Järjestö: Emil Vilen; Fort William osuust. dept.: Korholin, ukrainalainen veljesed. Rubanexga. Sitten oli k.-puolueen ja naisosaston jäseniä. joilleen myönnettiin läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa: Sanna Kannasto, Sanni Salmijärvi, Martha Koski, Fanny Salmi sekä loppupuolella kokousta tuli vielä joitakin osastomme jäseniä seuraamaan kokouksessa käsiteltäviä asioita.

Hyväksyttiin luettavaksi edellisen edustajakokouksen pöytäkirja sekä laajennetun sihteeristön pöytäkirjat, jotka lyhyen keskustelun jälkeen hyväksyttiin.

Sitten luettiin piirin viime vuoden toimintakertomus, joka toteaa että osastot ovat viime vuoden aikana huolehtineet raporttien lähettämisestä paremmin kuin edellisenä vuotena. Toimintakertomuksen perusteella on toiminnassa 13 naisosastoa ja jäseniä 145 tässä piirissä.

Sihteerin tiliraportti hyväksyttiin tilintarkastajain lausunnon perusteella. Koska jotkut edustajat ilmoittivat, että osastoista on lähetetty suoraan kansalliselle federationin komitealle rahalähetyksiä niinkuin neuvostolähetystön hyväksi y.m. tarkotuksiin, jotka ei ilmene sihteerin tiliraportissa, siksi annettiin huomautus kaikille osastoille tästä lähtien, että on sihteerin kautta tehtävä kaikki rahalähetykset.

Puolen tunnin päivällisloman jälkeen suoritettiin nimien huuto ja seuraavana kuultiin sihteerin toimintakertomus, joka hyväksyttiin.

Järjestämistyö, josta oli kirjallinen alustus, jonka jälkeen keskustelussa tehtiin päätös, että toimeenpannaan koko piiriä käsittävä jäsenryntäys. Jokainen osasto omalla paikkakunnallaan järjestää jäsenryntäystilaisuuksia vapaa-ohjelmailtamien muodossa sekä erityinen komitea, joka parhaansa mukaan koettaa värvätä uusia jäseniä. Ryntäysajan määrätköön jokainen osasto paikkakunnan tilanteen ja edun mukaan.

Tämän järjestämistyön yhteydessä syntyi keskustelu saada puhujaoppikerhot kehittämään naispuhujia. Jätettiin asia ponsivaliokunnalle, laatia tarkempi päätösponsi.

Pioneerityö, joka on yksi tärkein toiminta-alaamme kuuluva kysymys (ainakin minä puolestani ajattelen, että mitä on hyötyä meidän toiminnalla, jos emme kasvata lapsistamme työväen luokkahengen omaavia jälkeläisiä). Naisliitto on velvollinen tukemaan ja valvomaan pioneerityötä puolueen ja nuorisoliiton sääntöjen mukaisesti. Velvotettiin sihteeristö tekemään parhaansa tämän kysymyksen sekä pioneeriopettajakurssien toteuttamiseksi tässä piirissä. Naisosastot lupautuu auttamaan vointinsa mukaan.

Nuorisokurssikysymyksestä keskusteltiin myöskin ja lopputulos oli, että jätetään sihteeristön kehitettäväksi edustajakokouksen ehdoilla ja ajatuksella saada koko maata käsittävä niinkuin puoluekoulu, joka valmistaisi nuorison parhaimmista voimista puhuja- ja toimitsijahenkilöitä; jokainen osasto toimisi varojen kartuttamiseksi näitä kurssia varten.

Imperialistisen sodan vastustaminen, josta oli alustus. Katsoimme edullisemmaksi, että sihteeristö laatii suunnitelman laajennetun sihteeristön kokousta varten.

Palvelijajärjestön toiminta on tällä paikkakunnalla ollut heikkoa, sillä palvelustyöläiset itse eivät vielä käsitä järjestäytymisen tärkeyttä. He eivät vielä näe sitä pakkoa jonka tulevat olot tuo mukanaan, taloudellinen puristus, joka panee ymmärtämään heidän asemansa. Joten velvotamme kaksoiskaupungin naisosastoja pitämään vireissä vointinsa mukaan tämän paikkakunnan palvelijajärjestöä. Valittiin Martha Koski ohjaajaksi.

Pioneerikirjasto pidettiin hyvänä, sillä se yhä kiertää luettavana ja on siihen lisätty uusia kirjoja. Huomautettiin että sihteeristö leimaa kaikki siihen kuuluvat kirjat.

Osuustoimintakysymys. — Luettiin kirjallinen tunnus, jonka tov. Korholin esitti meidän harkittavaksi ja vastattavaksi osuustoimintaan nähden. Tämä kokous, käsiteltyään osuustoimintakysymystä, käsitti yksimielisesti, että osuustoiminta on käsitettävä työläisten taistelujen puolustavana liikkeenä. Osuustoiminta on työläisten järjestämänä kaupallista liikettä ensiksi, mutta sen tulee eroittamattomasti olla tiivis liittolainen varsinaisille työväenluokan taistelujärjestöille, kuten avustaa tinkimättömällä myötätunnollaan ja aineellisesti unionistiä liikettä, yleistä kansainvälistä puolustusliittoa sekä myöskin olla lojaalinen vasemmistopoliittisille taisteluille.

Me tahdomme vakuuttaa, että Canadan työläisnaisten liitto tulee antamaan kaiken kannatuksensa ja agitatsionillisen apunsa tälle suunnalle linjautuneelle osuustoimintatyölle, sillä me tunnemme ja käsitämme, että osuustoiminnan tulee pyrkiä käytännöllisesti toteuttamaan niitä teorioita, jotka vain ovat työväenluokan etujen mukaisia ja sen kautta osoittamaan että osuustoiminta on vähäväkisten maanviljelijöiden sekä teollisuustyöläisten talousrintaman ensimäinen yhdistäjä.

Lyhyesti sanottuna: me tunnustamme Kolmannen kansainvälisen sekä sen Canadan puolueen osuustoimintaohjelman ja muistutamme edelleen, että osuustoimintajärjestöjen on osallistuttava taisteluun sodanvaaraa vastaan, sekä liitettävä itsensä järjestöinä taisteluun suurta työttömyyskysymystä vastaan, kuin myöskin on huolehdittava, ettei osuustoimintarintamalla pääse pesiytymään petturimainen sosialifascismi, sillä siinä piilee osuustoimintaliikkeiden johtaminen porvariston etujen palvelijoiksi.

Yksimielisesti hyväksyttiin tämä tunnus sekä keskustelumme päätyttyä velvotettiin sihteeristöä kohdistamaan huomio, että [illegible] jen työskentely osuustoim[illegible] la on puoluen ohjelman [illegible]

Canadan suomalainen naisten lehti. — Tämän [illegible] sen vuoksi on vaihdettu [illegible] ajatuksia osastojen ko[illegible] laajennetun sihteeristön k[illegible] sa ja sanomalehdissä, jä[illegible] protesteja Canadan pos[illegible] selle sen jälkeen kun [illegible] lehti lakkautettiin pääse[illegible] nadan puolelle, vaan ap[illegible] vielä tullut. Päätimme, [illegible] teeri kääntyy Toveri-leh[illegible] keen hoitajan puoleen, k[illegible] veritar-lehden toimistosta [illegible] tullut vastausta. Jäänee[illegible] odottavalle kannalle Tove[illegible] teen nähden. Keskustelti[illegible] la, josko perustaa oma [illegible] naisten lehti tai osasto V[illegible] vaan emme tehneet r[illegible] päätöstä.

Työjärjestyksessä seura[illegible] rin valinta seuraavaksi [illegible] Ehdotettiin entistä ed[illegible] vaan hän kieltäytyi. N[illegible] kealta saada sihteeriä k[illegible] osastosta, joten koetettiin [illegible] ympäristöltä ja niin San[illegible] nasto lupautui ottamaan [illegible] toimien vastuun laajenne[illegible] teeristön kokouksen jälke[illegible] Olga Alanen on vielä loka[illegible] pään saakka. Valittiin [illegible] tön seuraavat jäsenet: Fa[illegible] berg Fort Williamista, Ha[illegible] ki Isoltajoelta, Aili Ha[illegible] Anni Takoja, Anni Man[illegible] Peuramäki ja Elli Suva[illegible] Arthurista.

Käsiteltiin useita ky[illegible] niinkuin aluenumero, a[illegible] jäsenverot y.m. asioita, [illegible] hyesti, sillä aika alkoi k[illegible] lyhyeksi, joten jätettiin n[illegible] ristön huoleksi.

Työttömyys on tällä ker[illegible] tavin kysymys, joten si[illegible] voineet sivuuttaa noin vaa[illegible] tiin alustus, joka samalla [illegible] toomus, että avustaa ja [illegible] nellä työttömien hyväksi, [illegible] ottaa osaa työttömäin [illegible] kokouksiin sekä mielenos[illegible] Päätimme kerätä kolehd[illegible] ohjelmatilaisuudessa ja t[illegible] 14 dollaria 31 senttiä.

Koulupolitiikka seurasi [illegible] jelmassa. Luettiin alustuk[illegible] sa pääasiana ilmeni, että [illegible] pois kouluista. Ajan sää[illegible] si, päätimme tämän asia[illegible] keskustelukysymykseksi ke[illegible] kokouksille sekä sihteeristö[illegible] voa asiaa ja jos on m[illegible] saada kouluhallitukseen [illegible] joka toimii työväenluokan [illegible] mukaan.

Vielä lopuksi päätimm[illegible] protestin Suomen fasisti[illegible] teitä vastaan puhe- ja pa[illegible] den puolesta.

Aika oli kulunut jo k[illegible] teen, joten olimme pakoi[illegible] pettamaan kokouksemme, [illegible] luonut uutta intoa yhä [illegible] min liittoutua työväenluok[illegible] telujärjestöihin. Naisten [illegible] on jonkun verran herättä[illegible] miota, sillä ensi kerran [illegible] veljesedustajia, jopa mies[illegible] medän edustajakokouksess[illegible]

Lopetimme kokouksen [illegible] luokan hymnillä, laulama[illegible] sinvilisen.

Anni M[illegible]

Selostus CTNL piiri 9:nnen toiminnasta h[illegible] elo- ja syyskuun ajalta

Chase Riverin osasto ottanut lomaa heinä- ja elokuulla, joten syyskuun toiminnasta on vaan tullut seuraava raportti:

Alussa näyttää innostus olevan hyvä. Ensimäiseen kokoukseen saapui kaikki vanhat jäsenet ja uusia yhtyi kaksi. Kokoukset pidetään joka toinen keskiviikkoilta ja aletaan englanninkielen opetuksella. Lopuksi luetaan Kommunistista Manifestia . Kaikki jäsenet ottaneet osaa ryhmä 2:n neuvottelukokoukseen. Toimittu ohjelma- ja näytelmä-iltamat syystoiminnan alkajaisiksi, osaston rahaston kartuttamiseksi.

Ladysmithin naisliiton raportti kolmen kuun ajalta:

Kokoukset pidetty säännöllisesti, ainoastaan keskustelukysymyksiä ei ole ollut keskikesän aikana. Kokouksiin osanotto kohtalainen. Joitakin jäseniä on ollut pois paikkakunnalta. Lasten kesäkämppäysrahastoon luovutettu $20.00. Keskusteltu tulevan kesän toiminnasta. että voitaisiinko laittaa paikallinen leiri Kuitenkaan ei voida tehdä varmaa päätöstä ennenkuin nähdään asioiden kehittymisestä kuinka ne menee. Protesti on lähetetty "Toverittaren" Canadasta pois sulkemisen johdosta asianomaiseen paikkaan. Myöskin on lähetetty protesti Suomen fascistikallitukselle , viimeaikaisten törkeiden menettelyjen johdosta. Sacco- ja Vanzetti-muistojuhlaan otettu osaa. Myöskin ryhmä toisen neuvottelukokoukseen. Nuorison valistusiltama pantu toimeen. Myöskin lokakuulla toimitaan iltama jossa esitetään näytelmä "Kyläsatraappi". Jäsenryntäykseen otetaan osaa, jokainen jäsen organiseeraamaan uusia jäseniä. Tilanne kärjistyy, joten jokaisen naisen tulisi käydä valvomaan yhteisiä asioita. Sihteeri velvoitettiin järjestämään Cob Treen naiset koolle, koska heidän on vaikeampi tulla Ladysmithin kokouksiin. Albertan lakkolaisille luovutettu $2.00 ja koottu vaatteita. Lasten sunnuntaikoulun järjestämiseen otetaan osaa ja englanninkieltä ryhdytään opettelemaan jos saadaan opettaja.

Vancouver'in raportti 3 kuulta: Kokouksia on pidetty kuusi, joista kaksi ohjelmakokous kokouksissa käsitelty sekä ta että yhteiskunnallista t koskevia asioita. Ohjelm sissa koetettu puhe-, run ja kertomus-esityksillä s kustelun kautta kehittää kyämme. Lasten iltamat kesäkämppäyksen hyväksi neella ohjelmalla. Pidett laan valmistavat käsitöit myydään rahastomme k seksi. Uusia jäseniä yhty me. Toiminta mennyt seen tapaan, koska kesä ei otettu.

Salmon Armin naisliitto set pidetty säännöllisest kuussa. Avustettu Su Järjestön piknikkiä elok sekä järjestetty työnpäivän rit. jossa on suoritettu ohjelmaa. Avustettu r haalin rakennuspuuhaa, j tiää heistä välttämätömä pääsisivät toimimaan om alla. Uusia jäseniä on toivossa.

Sointulan naisliitto p neljä kokousta viimeis kuun aikana, joihin on talaisen hyvä osanotto. olojen vuoksi on toim paremmin laimeaa. K naisliitto toiminut pik kuussa, josta on ollut t Myöskin otettu osaa t kallisten järjestöjen t maan kesäjuhlaan elok tilaisuudessa naisten ta tiin kolehti Puolan r kommunistien hyväksi, 87.25. Myös lähetetty protesti Suomen fascist tukselle, sen harjoittam ryöstöjen ja väkivaltaisu dosta, joita se kohdist luokkaa vastaan. Nais myös osaa työttömäin p toon, hankkimalla ohje nittuun tilaisuuteen.

Webster's Corners pitänyt kokoukset Opiskelukerhon toim alulle. Otettu osaa mäisen neuvottelukok couverissa. Pioneer toimeksi viikon kesäk kallisesti. Lauluseura

Todellinen pakina

Köyhän maanviljelijän elämä se on kummallista — työtön hän ei ole koskaan, mutta rahaton ja välttämättömiä elämäntarpeita vailla aina. Vaikka raataa pitkiä päiviä koko perheensä kanssa vuodesta vuoteen, menee hänen elämänsä aina vaan lähemmä perikatoa, itsekään sitä huomaamatta. Joitakin vuosia sitte täytyi ottaa vähän lainaa, ajatellen maksaa sen heti ensi syksynä, mutta tulikin huono sato, ei pystynyt maksamaan, koetti saada edes koron maksettua. Seuraavana kevännä on taas saatava siemenet lainaan. Näin ilsääntyy velka.

"Puulla" tai renkaita on perustettu vaikka mistä lajista, maan muokkaajia on yhtynyt niihin toivossa saada paremman hinnan tuotteilleen. Onko se pelastanut? Ei, tuhat kertaa ei. Mutta vaikka näin onkin asiat, niin sittenkin he luulevat että ovat itse isäntiä. Eräskin emäntä huomautti veloista puhuttaessa, että maanviljelijä on oma herransa, johon isäntä sanoi, että ei se ainakaan syksyisin siltä näytä — jos et aijo viedä viljaasi komppanian säilytyslaitokseen, niin pakon ne panee eikä ne kysy miten tulet toimeen; ei niitä liikuta jos sun perheelläsi on nälkä tai kylmä, ne ryöstävät lain suojassa työsitulokset. Meillä pitäisi olla muka olemaan sellainen laki, ettei farmarilta saa viedä niin tarkkaan ettei sille jää leipäaineita vuodeksi ja ensi kylvöä varten siementä. mutta nämä lakipykälät ei tule kysymykseenkään kun pankki tai muut saamamiehet panee lakimiehen ympärille kun jyvät on oljista saatu erilleen. Hän vaan kysyy tryskin käyttäjältä, että montako bushelia tuli viljaa. Saatuaan tiedon, merkkaa sen kirjaansa ja sitten sakon uhalla kieltää omistajan niitä käyttämästä, ellei ole rahaa suorittaa saamamiehiä. Tällä tavalla sovellutetaan lakia köyhiin maanviljelijöihin.

Monta katkeraa yksityistä seikkaa olisi tälläkin alalla asiantuntijoilla kerrottavana. Mutta eihän yksilöistä ole kysymys, vaan kaikista köyhistä maanviljelijöistä. Monessa paikassa sitä ei vieras tai kaupunkilainen ainakaan heti huomaa, kun on tavalliset maalaisasunnot ja muutenkin näyttää elämä mukiinmenevältä. Mutta itse he voivat sanoa, kuten sanoi eräs dakotalainen farmari 25 v. sitten. Vieraat kun kiitteli talon hyvinvointia, niin ukko tuumi: "Kait se vielä vieraan silmään siltä näyttää, mutta housuihin tuulee." Omituinen sana, mutta rehellinen tunnustus köyhän ja velkaisen maanviljelijän elämästä. — Repekka.

Syys- ja talvitoimintaa järjestämään

Nyt kun taas on ohi ulkoilmajuhlien aika, niin eiköhän olisi aika alkaa varustautumaan talvitoimintaa varten, sillä onhan taas edessämme monta kuukautta kestävä kylmä aika. Ajatellessa talven tuloa, tulee mieleen, että kuinkahan kurja talvi siitä tuleekaan. Kun nyt jo, kesällä, on ollut tuhansia työläisiä ilman työtä, niin kuinka suureksi tämä joukko kasvaakaan talven tullen, jolloin tavalliset sesonkityöt loppuvat. Hallitus suunnittelee hätäaputöitä, vaan ne eivät tule työttömyyttä suurestikaan lieventämään, sillä onhan armopalat aina armopaloja ja työläisten pitäisi se myöskin muistaa. Me emme tarvitse mitään armosta, vaan me työläiset olemme ne oikeutetut saamaan ja niiden oikeuksiemme puolesta meidän pitää taistella. Työläistoverittaret, tämä taistelu meidän tule muista

Joulurahoja Suomeen

Ne työläistoverit, jotka aikovat lähettää Jouluksi omaisilleen rahoja Suomeen, niin käyttäkää nyt tilaisuutta hyväksenne, Canadan dollarin arvon ollessa korkealla. Me maksamme toistaiseksi dollarista

Smk. 39.35

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00,
60c lähetyksistä $20—$49.99
80c lähetyksistä $50—79.99
ja $1.00 lähetyksistä $80.—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta sadalta dollarilta.

Lähetykset $500.00 ja siitä ylös $3.00, huolimatta summan suuruudesta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.48 sadasta Smk. Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

Tiedustakaa pilettiasioita.

Laivapilettejä myy

paikalliset asiamiehemme ja Vapaus.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

TORONTOSSA
Suomalaisen Järjestön sihteeri,
957 Broadview Ave.

O. K. JOKELA,
126 Peter Street.

J. KAHILA,
448 Queen St., West, tai
211 Boon Ave.

MRS. HILJA KOSKELA,
Box 1803, Timmins, Ont.

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Me emme ketään kiihota rahojansa Suomeen lähettämään, mutta jos niitä kerran lähetetään, tehtäköön lähetys työläisten oman liikkeen, Vapauden, kautta.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

suuksia, kun vain yritämme. Haluan mainita vähän joukkoesityksistämme. Olisi toivottavaa, että kaikki tytöt jotka ovat harjoituksissa mukana, tulevat myös sitten esitettäessä mukaan, ettei muutamien tarvitse siellä hävetä joukkomme mitättömyyttä ja esityksen epäonnistumista. Ottakaamme jokainen kunnia-asiaksemme, että vuoromme mukaan täytämme velvollisuutemme, silloin ei muutamat tule liikarasitetuksi, ja tulos on parempi. Ei riitä ekskyysiksi se, ettei mihinkään kykene, sitä me jokainen voisimme käyttää jos emme haluakaan mitään yrittää. Kaikki innostuneesti ottamaan osaa ohjelman esityksiin, ensin kokouksissamme ja sitten iltamissa, siten tulevat tilaisuutemme tyydyttämään kaikkia kuulijoitamme ja myöskin itseämme.

Palvelijatarkodin saaminen Montrealiin, se on meillä nyt tärkeä ja suuri merkityksellinen homma. Asia on ollut joka kokouksessa esillä, senjälkeen kun syystoimintamme alkoi, ja päätökseksi on tullut, että koti pystyyn niin pian kuin mahdollista. Osakemerkintä oman joukkomme keskuudessa on tuottanut tyydyttäviä tuloksia ja paikallinen S. J. osasto, ja sen yksityiset jäsenet myöskin ovat merkinneet osakkeita, täten lupautuen auttamaan yhdistystämme alkuun. Kodin yhteyteen aiotaan saada myös paikanvälitystoimisto, joka tulee huolehtimaan siitä, että saamme niin kunnollisia paikkoja kuin mahdollista. Tämä velvoittaa myös meidät palvelijatarjärjestön jäsenet kasvattamaan itseämme, että kaikella työllämme ja käyttäytymisellämme kykenemme heti alun pitäen hankkimaan kodillemme ja paikanvälitystoimistollemme hyvän maineen. Sieltä saa kunnollisia tyttöjä, mutta ne vaativat myös sitten itselleen inhimillisen kohtelun ja siedettävät olosuhteet. Kahvila ja ruokatarjoiluakin tulee luultavasti järjestettäväksi palveli-jatarkodin yhteyteen. Tulkoon kodistamme tositoverillinen paikka työn rasKaan raatajille.

Viimeisessä virallisessa kokouksessamme päätimme vedota Canadassa oleviin toisiin palvelijatarjärjestöihin rahallisen avustuksen saamiseksi. Ottakaapa palvelijatarjärjestöt tämä asia keskusteltavaksenne heti vaikkeivät kirjeemme ehkä ole teille vielä saapuneetkaan. Luotamme apuunne. Pienempikin apu on tervetullut. Nykyisenä aikana emme voi suuria odottaakaan. Innostuneina työskennelkäämme kaikki, niin näemme pian valtavat palvelijatarjoukot omissa järjestöissämme ja samalla yhteisessä luokkataistelurintamassa.

Seuraava kirjoittaja joukostamme on Taimi Kuusela. — Lydia.

Sudburyn piikain touhuista

Tervehdys nyt täältä Sudburyn piikasakilta kaikille toisille samanarvoisille. Vielä me sentään vähän hengitetään, vaikka ei paljoakaan huudella (ikävä kyllä) sanomalehden palstoilla. Kokouksia olemme pitäneet joka toinen perjantai-ilta kello 8 ja jo pitkä aika sitten valittiin toimeen erikoinen komitea, joka pitää huolen, että joskus tulisi uutispätkä Vapauden palstoille, vaan huolimattomasti ovat hoitaneet virkansa, koskapa niitä ei ole kovinkaan tiheässä näkynyt. Vaan täytyy antaa anteeksi, sillä kesäinen luonto vetää puoleensa ja kaikki sisätyöt ovat jääneet nurkkiin ajelehtimaan. Nyt, kun tulee syksyn ja talven pimeät ja kylmät ilmat, pakottaa se vilkkaammankin ihmisen paremmin seinien sisällä askartelemaan. Niinpä toivon ja luulen että toimintammekin saa uuden, paremman hengen ja vilkastuu ja että joukkomme kasvaa oikein suureksi ja todelliseksi työväen asian eteenpäin viejäksi. Pois velttous ja saamattomuus ja tositarmolla kiinni tähän palvelijatarosasto kysymykseen. Se on tärkeä kysymys. Kukas meidän olojamme rupeaa korjaamaan, ellemme itse sitä tee. Suurena joukkona täytyy meidänkin vaatia oikeutta itsellemme, yksilönä emme mitään saa aikaan.

Siispä kaikki työt, jotka ajattelevat, että olojen tarvitsisi olla hiukan paremmalla mallilla kuin tähän saakka, rientäkää joukkoomme ja pannaan oikein yksistä tuumin "töpinäksi".

Kuulkaapas! Palvelijatarosasto panee toimeen ohjelmaltaan Liberty-haalilla t.k. 14 p., siis tänä tiistai-iltana. Sinne varmaan rientää jokainen, joka suinkin vain pääsee. Siellä on runsaasti ohjelmaa ja tanssia lopuksi jos jää aikaa. Siellä voi liittyä jäseneksi jokainen jolla on hiukankaan kutsumusta omaile alalleen.

Siis älkäämme olko enää velttoja, tahdottomia orjia, kuten tähän saakka, vaan käsikädessä, suurena joukkona ryhtykäämme olojamme korjaamaan!

Pitäkäpä muistissanne. — Komiteaan valitiu.

Kirje Torontosta

Palvelijattarienyhdistyksen yleinen kokous pidettiin 8 p. kuluvaa kuuta, kuten oli ilmoitettu, vain sillä eroituksella ,että huone, jossa olimme, oli kerrosta alempana kuin oli tarkoitus. Onkin oikein pyrkiä aina vain korkeammalle, siis ensikerralla jo nousu tapahtuu. — Elpä tämä huoneasia olé muun kuin kuvannollisuuden puolesta. Tarkoitan, vaikka aletaan pienestä, ollaan vain rohkeat ja pyritään aina eteenpäin. Jokainen parhaamme tehden, toinen toistamme neuvoen, viemme näin eteenpäin yhteistä asiaamme.

Pitäkäpä kaikki toverittaret kunnia-asiananne hoitaa vastaanottamanne tehtävä. Kukapa ei oman asiansa eteen kaikkeansa uhraisi.

Seuraava työkokous on 5 p. marrask. Siis joka kuukauden ensimäinen keskiviikko klo 4 j. pp. on kokous. Kokoonnutaan kuitenkin joka keskiviikko sinne jo tutuksi tulleeseen taloon. Olemmekin sydämestämme kiitollisia osuusleipomon hallinnolle, joka on niin ystävällisesti tarjonnut "kodin kodittomille". Koetetaan me pitää huoli keskiviikkoisin syödä leipomontuotteet loppuun.

Valistuskomitean toimesta järjestetään ensitilassa eri opiskelukerhoja. Jokainen voi valita harrastuksensa mukaista opiskelua. Pääasia on vain, että rintamamme lujittuu. Oppikaamme tuntemaan yhteenliittymisen välttämättömyys.

Huvista myös tulee huolehtimaan huvitoimikunta. Iloa ei puutu sieltä, missä on paljon nuoria, saman aatteen eteen ahertavia työn tyttäriä.

Siis toverittaret, mitä enemmän nyt voimiamme ja aikaamme uhraamme, sen paremmat ovat tulokset. Sillä alku aina hankalaa. Emmehän pyrikään heti suuriin tekoihin. Muistakaamme, pienetkin teot ovat suuria, kunhan niitä tulee vain usein.

Tervetuloa siis mukaan kaikki. Joka paikassa ja aina ottaa jäsenkirjurimme uusia jäseniä. — Lasse.

Port Arthurin Isojoki

Naisten osanotto työttömäin kokouksiin

Tiedämme, että työttömäin lukumäärä nousee tuhansiin jo tässä Port Arthurissa ja yleensä joka paikassa se on mitä äärimmäisempään huippuun menosse, jonka johdosta työttömäin on pakko ruveta joukkovoiman avulla sekä yhteenliittymisen merkeissä taistelemaan itselleen oikeuksia, välttyäkseen nälkäkuolemasta. Nämä Port Arthurin työttömät ovat kokoontuneet useampia kertoja viimeisen kahden vilkon aikana keskustelemaan tästä pulmallisesta kysymyksestä. Mutta me naiset emme ole edes uteliaisuudesta käyneet kurkistamassa mitä meidän miestoverimme siellä keskustelevat. Minun mielestäni tämä kysymys koskee yhä hyvin meitä naisia kun miehiäkin, sillä olemmehan me joka päivä kosketuksissa sen kirotun puutteen kanssa. Tulee talvi ja pitäisi saada lämmitysaineita ja vaatteita lapsillemme ja itsellemme eikä ole rahaa. Päinvastoin, olemme saaneet syödä velaksi koko kesän ja tiedämme että ensi talvi tulee olemaan kurjempi mitä se on ollut sitte vuoden 1914. Silloinkin palkkataksat oli kymmenen taalaa kuukaudessa, niillä parilla työmaalla mitä oli olemassa metsähommia tässä ympäristössä. Nyt tänä talvena taitaa olla sillä tavalla että "komppania" antaa jauhosäkin selkään miehille ja lupaa työn kun vielä itse "pätsää", palkasta ei puhettakaan. Millä me sitten tulemme toimeen kotona, joillakin kun on tuossa kymmenenkin lasta vaatettaa ja ruokkia. Jos ajattelemme tätä asiaa niin se on yhtä tärkeää meille naisille kuin miehillekin käydä kokouksissa miestovereiden kanssa ja seisoa yhdessä niiden vaatimuksien takana joita siellä keskusteellaan ja päätetään. Joukkovoima on se mihin täytyy viimeksi luottaa.

Meillä ja länsipään ryhmällä on ollut yhteistä meininkiä mennä vierailemaan Fort Williamiin 19 p. tätä kuuta jäsenryntäystarkoituksessa ja saada taas naisliitto toimimaan Fort Williamissa, kun se on ollut lomalla jonkun aikaa ja se alkuun pääsy on aina vaikeaa. Tämä tilaisuus tulee olemaan sitä varten että siitä pulmasta pääsee.

Koettakaa saapua suurilukuisena tähän tilaisuuteen, siellä tulee olemaan koko illaksi ohjelmaa. Miehilläkin on tilaisuus saapua tähän iltamaan. Sisäänpääsy on vapaa.

Meidän naisosasto luovutti "Workerille" kymmenen dollaria, joka on toimitettu asianomaiseen paikkaan. — H. M.

Kirje Dunblanesta, Sask.

Taas joku sananen täältäkin. Hereillä ollaan ja toimitaan ripeästi. Naisliitto on pitänyt kokouksia vähänpäästä ja asioita kokouksissa on ollut aina paljon. Naisliitto piti onkimailtaman 20 p. syyskuuta ja se onnistui hyvin. Yleisöä oli paljon ja onkitavarat meni niin että olisi saanut olla puolta enempi, vaikka jo tilattiin niitä 10 dollarin edestä, toveritar Olga Vaara lähetti ne tavarat Moose Jawsta, vaikka joku paikkakunnaltamme kirjoittaja sanoi tämän 10 dollaria olevan hyvin hämärällä jäljellä.

Naisliiton kokous on Mrs. Lepän asunnolla 19 päivä lokakuuta kello 1 päivällä. Tulkaapa kaikki naisliiton jäsenet kokoukseen ja uusia niin paljon kuin suinkin mahdollista, sillä toiminta täytyy pitää ripeänä. — Haastan Ida Lepän seuraavaksi kirjoittajaksi. — L—n.

Bruce Mines

Tämä kylä jäi aivan kuin kuolleeksi tänä syksynä kuten ennenkin, sillä tänne paremmin kuin muualleKaan ei herrat nähneet hyväksi laittaa minkäänlaisia työmaita. Ihmiset tänä syksynä sentään ovat paikallaan paremmin kuin edellisinä, syystä kun ei ole vientiä mihinkään työmaille, sillä kaikille työläisille — joitain harvoja lukuunottamatta — on annettu talveksi kesälomaa. Ja vaikka me ihmiset olemmekin tänne jäänet talveksi, niin sitten kin näyttää kaikki niin hiljaiselta ja kuolleelta, koska meillä naisillakaan ei ole edes sen vertaa intoa elkä tarmoa että olisimme naisosastcn nostanut pystyyn, vaikka tovertar Lyyli Toivonen kävi meitä aika tavalla kylkeen pukkaamassa, jost itsepuolestani lausun kiitokset. Lyhin sanat kai osuivat huonoon maahan, koska se ei kantanut hedelmää vaikka meitä naisia on kuin vilkkilän kissoja. Toverit ja toverittaret! Ajatellaanpa mitä meidän rauhaamme sopii. Pois velttous ja tilalle reipas toiminta! Nyt ei voida sanoa että ei ole aikaa, nyt on miehilläkin aikaa silloin hoitaa lehmiä ja lapsia kun muija on vaikkapa naisjaoston kokouksessa. Koska meillä on nyt "lomaa", niin käyttäkäämme se hyödylliseen toimintaan. Kiristäkäämme taisteluvyötä, koska herrat kapitalistit kiristävät meidän nälkävyötä. Ja vaikka meistä jotkut vielä saavat jotain hampaansa rakoon, niin ajatelkaamme niitä tuhansia ja taas tuhansia jotka ovat nälkätaipaleella, ei ole ruokaa ei suojaa mihin päänsä kallistaa. Tämän kurjuuskuvan pitäisi jo nostattaa taisteluintoa jokaisen rinnassa.

Täällä on alkanut kuljeskelemaan eräs luotsi, joka koettaa "pyhässä rakkaudessaan" meitä hurmata tuonne ison kivitalon seinien sisälle. Mitä itsepuolestani arvelen hänen tenhovoimastaan, niin ennen pitkää istua kökötämme siellä joka yksi. —

Proletaarinen syksytervehdys kaikille Vapauden lukijoille. — M—t

Muistojen kukka

Kostea kiilto surullisissa silmissään puuhaili Inkeri kukkiensa parissa. Hän rakasti hoidokkiaan. Ei yksikään lehti puhjennut tai kukan nuppu alkanut ettei Inkeri olisi huomannut sen jokaista muodon vaihdosta. Hän eli muistojensa parissa ja kukat olivat ainoat joille hän yksinäisyydessään omisti kaiken hellyytensä. Monien kukkien joukossa oli kaunis tummanpunainen ruusu. Se oli tuon kukkaissiklun muistojen kukka ja toinen niistä kahdesta, jotka hän oli istuttanut rakkautensa muistolle silloin, kun hän oli löytänyt Vilhon, sydämensä valitun.

Kukat menestyivät hyvin, samoin heidän rakkautensa. Kumpikaan ei osannut ajatella, että muutat pelkot vaanivat heidän onneaan. Viattomina kuin lapset nauttivat he onnestaan täysin rinnoin.

Mutta nyt on hän yksin kukkiensa luona. Sillä verenhimoiset ihmispedot olivat Inkerin onnen särkeneet viemällä hänen rinnaltaan rakastamansa nuorukaisen. Sydän tuskaa täynnä odotti hän tietoa armaansa kohtalosta. Monta kyyneltä tipahti silloin ruusujen lehdille.

Vihdoin olivat metsästäjät sattumalta löytäneet ruhjotun ruumiin eräässä luotsi, joka koettaa "pyhässä rakkaudessaan" meitä hurmata tuonne ison kivitalon seinien sisälle. Mitä itsepuolestani arvelen hänen tenhovoimastaan, niin ennen pitkää istua kökötämme siellä joka yksi. — Proletaarinen syksytervehdys kaikille Vapauden lukijoille. — M—t

Muistojen kukka

Kostea kiilto surullisissa silmissään puuhaili Inkeri kukkiensa parissa. Hän rakasti hoidokkiaan. Ei yksikään lehti puhjennut tai kukan nuppu alkanut ettei Inkeri olisi huomannut sen jokaista muodon vaihdosta. Hän eli muistojensa parissa ja kukat olivat ainoat joille hän yksinäisyydessään omisti kaiken hellyytensä. Monien kukkien joukossa oli kaunis tummanpunainen ruusu. Se oli tuon kukkaissiklun muistojen kukka ja toinen niistä kahdesta, jotka hän oli istuttanut rakkautensa muistolle silloin, kun hän oli löytänyt Vilhon, sydämensä valitun.

Kukat menestyivät hyvin, samoin heidän rakkautensa. Kumpikaan ei osannut ajatella, että muutat pelkot vaanivat heidän onneaan. Viattomina kuin lapset nauttivat he onnestaan täysin rinnoin.

Mutta nyt on hän yksin kukkiensa luona. Sillä verenhimoiset ihmispedot olivat Inkerin onnen särkeneet viemällä hänen rinnaltaan rakastamansa nuorukaisen. Sydän tuskaa täynnä odotti hän tietoa armaansa kohtalosta. Monta kyyneltä tipahti silloin ruusujen lehdille.

Vihdoin olivat metsästäjät sattumalta löytäneet ruhjotun ruumiin eräässä metsikössä. Vaatteiden rikaleista tunnettiin ruumis Vilhoksi. Inkeriä ei tietysti. Inkeri oli tuskasta sortua rakkaimpansa muodottomaksi ruhjottua ruumista katsoessaan. Poissa oli nyt tuo ennen niin säihkyväsilmäinen kaunis nuorukainen jonka kanssa hän oli pilvilinnoja rakentanut. Kuka olisi uskonut niiden niin äkkiä alas luhistuvan jättäen jälkeensä vaan kyyneleitä ja surua.

Vaan kauaksi ei Inkeri jäänyt epätoivon valtaan. Viha onnensa murskaajia kohtaan antoi hänelle voimia toimintaan. Hän valeli vedellä nuo rakkaat kasvot puhtaiksi, kääri ruumiin puhtaisiin hellin käsin ja toimitti hautaan. Sillä kenenkäpä hän olisi sallinut muiden suorittaa rakastetulleen viimeistä palvelusta. Ja kaiken lisäksi hän toimitti kaiken pystyssä päin ja arvokkaasti. Hän ei antanut vihollisen nähdä sydämensä surua.

Sitten hän vielä istutti toisen ruusuista haudalle ja kuin uhmaten ja voittoa ennustaen aukaisi sa kukkansa entistä punaisempana.

H. M.

Syysmyrsky

Synkkänä ja uhkaavana soittaa syksyinen myrsky taas säveltään nurkissa. Kun kuuntelee sen vihaista mylvintää myöhäisinä pimeinä iltoina, niin johtuu mieleen monasti raskaita ajatuksia. Tuntuu kuin tuo myrskykin olisi vihamielinen meille köyhille, ja yhdessä sortajamme kanssa lisäisi kärsimystemme taakkaa. Armottomasti piiskse se köyhän risaista mökkiä ja räästyistä takkia. Ei sääli se kerjäläisvanhuksia eikä lapsia jotka koditomana mierontietä mittaavat, vaan vihaisemmin riuhtaisee että naisi heidän nälän heikontamat ruumiinsa vilua värisemään.

Sen kylmän hyväilyn saavat useasti tuntea myöskin ohuissa vaatteissa olevat työnetsijät, jotka alakuloisin mielin ja tyhjin vatsoin joutuvat päiväkausia seisomaan työnantajan portin takana.

Niin meille osattomille orjille on tuo myrskykin jo vuosituhansia saanut valtaansa käyttää, mutta rikkaille ei se haittaa tee, vaan välinpitämättömästi sivuuttaa heidän tukevan palatsinsa ja hellästi hyväilee heidän lämmintä turkkiaan.

Mutta kuule sinä myrsky! kun me orjat kerran vanhan raamatun käskyn täyteen saamme niin eväät ja ihomekot me siitä jaamme ja sinunkaan valtaasi emme sitten enää tunne. — Kirklandlakelainen.

TURKIN NAISIHANNE EDELLEEN PYYLEVÄ

Nykyinen naisten laihdutusharrastus on levinnyt kulkutaudin lailla myös vanhaan Turkkiin, jonka naiset eritoten ovat alkaneet laihdutuskuurin länsimaiseen tapaan. Tähän on heitä kannustanut osaltaan sekin, että muuan heikäläinen kaunotar sai palkinnon Pariisin kauneuskilpailuissa, voihin, hän otti osaa ensin huomattavasti laihdutettuaan itseään. Mutta ei pidä nuolaista ennenkuin tikahtaa. Turkin miehet ovat yksimielisesti, aina lääkärikuntaa myöten, nousseet jyrkään vastarintaan puheena olevaa laihdutusharrastusta vastaan. Niinpä valtakunnan lääkäriseuran puheenjohtaja on antanut julistuksen, jossa sanotaan: "Naisten ensimäinen hyve on olla voimakas ja lihavahko; kauneus riippuu vain milloin mistäkin muodista."

Niin siellä idän puolella. Meillä länsimaissa ei edes lihavuuden kutoistuskautena ole osattu lihavuutta sellaisenaan pitää minään erikoisena hyveenä, joskin on väitetty, että lihavahkot ihmiset yleensä ovat lauhkeamiluontoisia ja helpommin käsiteltäviä kuin laihat. Ja niksi naisen pitäisi olla niin hirveän voimakas (lihavuus ei sitäpaitsi ole suinkaan voimakkuuden merkki!) Vahvempi sukupuoli, ennenkaan tuntien heikomman sisun, jota jo on puolet voimaa, alkaisi suorastaan kaukaa kiertää kaikkia hameessen puettuja. Johtopäätös: syötäköön siis edelleen urhoollisesti Facill-pastilleja, vaikka niistä yksi ja toinen itsekunkin lähiympäristössäkin on tullut ei vain solakaksi kuin liinanvarsi, mutta myös enemmän tai vähemmän sairaaksi, jopa joksikin aikaa työkyvyttömäksi.

KAIKESTA HUOLIMATTA

Jos me voimme nauraa, kun pyykinnuora sortuu ja märät pesuvaatteet ovat yhtäkkiä soraisella tantereella, tai kun kattoon on ilmestynyt reikä ja odottamatta kuulemme sateen tippuvan ullakolle yön hiljaisuudessa — niin, jos voimme nauraa silloin, on meillä varmasti hyvät hermot eikä meidän tarvitse peljätä kohtauksia, jotka päättyvät joko kyyneliin tai huonoon tuuleen.

Huumorin taju ei huuhdo liikaantunutta pesua, yhtä vähän kuin se pystyy korjaamaan vuotavaa kattoakaan, mutta se kohottaa meidän suupieleemme ylöspäin sensijaan että painaisi ne alaspäin ja se tekee meidät iloisemmiksi ja hauskemmiksi tovereiksi perheelle, ystäville ja muulle ympäristölle.

Kaikki me tunnemme ihmisiä jotka aivan pursuavat suruja ja pettymyksiä, kunnes toivomme heidät sinne missä pippuri kasvaa. Kaikki me tunnemme myöskin ihmisiä, jotka tuovat rauhaa ja iloisuutta mukanaan, niinpian kuin astuvat tuon sisälle — sama sitten, millaiset myrkyt olisivatkaan kohdanneet heitä tai heidän lähiympäristöään.

"Iloinen sydän on kaikkia lääkeitä parempi", sanoo vanha sananlasku, eikä meidän tarvitse paljonkaan katsella ympärillemme, kun huomaamme tämän pitävän paikkansa. Näemme sen aivan omassa piirissämme. Kenen luokse menemme suruinemme ja huolinemme — synkän pessimistinkö luo vai sen joka antaa toivoa ja lohtua?

Tuhannen kertaa parempi on vielä itsessään iloisuutta kuin huokauksia! Se on myöskin tuhannen kertaa kannattavampaa sisäisen ihmisemme taloudenhoitoa.

MIRJA HILAKKA

Kirj. SIMSON

I

— No, niin. Kaikki on selvää sinulle, Mirja. Mutta vielä kerran.... Sytytystulppa kiinnitetään näin.... kierretään noin... Sitten lauaistaan siitä ja paetaan pois paikalta nopeasti, puheli nuori mies hieman kalpeana.

— Ymmärrän. Selvä on. Sen täytyy onnistua, vastaili tyttö varmana käärien ja pakaten esineen huolellisesti koteloonsa.

Sen lomassa virkkoi tyttö levottomin elein:

—Onnistuthan välttämään vaarat pitkällä matkallasi.

— Uskon onnistuvani.... Tulen joka tilanteessa puolustamaan itseäni, lausui nuori mies viitaten ikkunaan.

— Sinun on lähdettävä. Se on totta.... Oh, kun sinun ei enään tarvitseisi lähteä! puheli tyttö syvä kaihe äänessään.

— Voithan odottaa.... Vain tämä ainoa kerta, virkkoi mies.

— Voin luonnollisesti kauankin... pulpahti tytön vereviltä, täyteläisiltä huulilta kuin anteeksi pyytäen avatessaan ikkunaa. Mies nousi vaivatta ikkunalle, pysähtyi siihen kuiskaten:

— Mirja!

Tytön voimakas käsivarsi kietoutui miehen kaulaan, hänen komea vartalonsa vapisi hiljaa, hän kääntyi nuoreen mieheen ja hehkuvin silmin ojensi huulensa.... Muutaman sekunnin kuluttua häipyi nuori, nahkatakkiin puettu mies, ikkunalta kevyesti työn harmaaseen hämärään. Ja taaan kahdenkymmenenkahdeksan minuutin kuluttua kuuli vallankumouksellinen proletaarityttö, Mirja lentokoneen surinan etääntyvän kaakkoiseen suuntaan.

II

Neljä vuorokautta puhui pikkukaupungin yleisö, kirjoittivat sanomalehdet, kertoivat sähkösanomat tapahtumasta: "Vihollisen lentokone oli sivuuttanut yöllä K:n kaupungin, sen surina oli kaakkoiselta suunnalta kuultu, sitä oli etsitty, koska se todennäköisesti oli laskeutunut jonnekin kaupungin lähistölle...."

"Mutta mitään vahinkoa ei se ollut tehnyt, liekö yrittänytkään". Ja sitten unohtui koko salaperäinen lentokone antaakseen tilaa paljon suuremmille huhuille. Joukot kapinoivat rintamalla, veljeilyä vihollisjoukkojen kera, upseerit voimattomia, huhuiltiin yleisesti.

Erinomainen tilanne maassa perustui siihen, että hirvittävä sota oli raivonnut lähes vuoden. Melkein kaikki asekuntoiset miehet oli viety rintamalle tai mobilisoitu varustustöihin rajaseuduille; teollisuus työskenteli sotaa varten, satamat maassa olivat muodostetut sotasataniksi, sairaalat sotilassairaaloiksi, rautatiet palvelivat sotilastarkoituksia ja vieraat kenraalit isännöivät maan hallituksessa. Ja edelleen: Vankilat olivat tupaten täynnä valtiollisia vankeja, vaarallisemmaksi katsottuja työläisiä oli sotaoloon tukkimitoin tuominnut teloitettavaksi; kokoontumis- ja lausuntavapaus oli vain herroilla diktaattoreilla, lakko-oikeus työläisiltä oli kuolemanrangaistuksen uhalla kielletty. Kukaan ei tiennyt mitä huomenna tulisi tapahtumaan. Suuret nälkään ja kurjuuteen pakkotoimin painetut työläisjoukot elivät "vain päivä kerrallaan" huomaamattoman jännityksen ja odotuksen vallassa. Mutta Mirja Hilakka ja joukko muita työläisiä tiesivät mitä tekivät ja mitä lähiaikoina tulisi tapahtumaan.

Eräänä iltana levitettiin kaupungin porvarislehden painossa valmistettua sähkösanomaa. Se sisälsi seuraavaa:

"Huomenna klo 6 ap. saapuu isänmaallisen armeijamme joukkoosasto matkallaan rintamalle, kaupunkiimme. Tulemme heitä kestitsemään raatihuoneella. Isänmaalliset kansalaiset saapuvat asemalle joukkoa vastaanottamaan sanottuna aikana.

Kaupungin varusväen päällikkö".

III

Sydänyöllä kuului järveltä moottoriveneen tasainen tykytys. Sen matka on suunnattu etäällä tummana viivana häämöittävää rautatiesiltaa kohti. Äänet istuivat veneessä Mirja Hilakka kahden toverinsa kera. Pitkin vaitiolon jälkeen kuiskaa Mirja peräsintä pitävälle tovereilleen:

— Siirtymme soutuveneeseen ja moottori saa mennä virran viemänä patrullin syötiksi.

Moottorin perässä ollut soutuvene irroitettiin ja matkustajat siirtyivät siihen. Jokeen laskeva hleno virta kuljetti edelleen moottoria kohti rautatiesiltaa, jonka alitse järven vesi virtasi jokeen. Samaan aikaan loittoni soutuvene äänettömin aironvedoin kohti järven etelärantaa. Sunnun ja ölsen usvan turvissa pääsi Mirja tovereineen parin sadan metri päähän rautatiesillasta. Eteläranalta saattoi, joskin epäselvästi seurata vartiopatrullin puuhia rautatiesillan pohjoispuolella. Tovin kuluttua seurasi, mitä Mirja tovereineen oli odottanutkin.

— Vene ajelehtii! huusi muudan vartiosotilas.

Sitten seurasi sekavaa melua ja liikehtimistä. Lopuksi päättivät vartiosotilaat kaapata veneen ja tutkia niitä siinä on ja mistä se lienee lähtöisin. Tehtävä olikin helppo, sillä moottorivene oli jo varsin lähellä siltaa ja virran vauhti kasvoi yhä. Pari miestä hyppäsi alukseensa rannalla, josta meloivat moottorin luokse, hinaten sen rantaan. Lyhyt tarkastus osoitti, ettei moottorissa ollut tuin kohtalaisen kokoinen kepo, joka lisälsi — piirtua.

— Salkuljettajien hommia! Jobbareille on tullut kiire. Nähtävästi lenee päätetty antaa pirtu ja vene virran saaliiksi ennenkuin poliisille, urveli muudan sotilas, ryhtyen autkaisemaan tynnyrin tappia. Sen jälkeen keriäntyi patrullin miehet pilkin kepon ympärille. Miesten mieli kirkastui, kielen kannat ratkesivat. Kohta unohdettiin ankara olotila maassa ja parin tunnin kuluttua painui viimeisenkin urhon pää isänmaan kostealle kamaralle. Sitten oli kaikki hiljaista, mutta vain hetkisen. Seurasi kumea räjähdys rautatiesillan toisesta päästä: kivet, sora, pulta ja ratakiskoja surisi ilmassa, ja ensimäinen jänneväli rautatiesillan eteläisestä päästä retkahti virtaan. Vain muutamat humaltuneista patullimiehistä korjasivat asentoaan ja kiroilivat epäselvästi räjähdyksen tapahduttua....

IV

Lyhyt toukokuinen yö vaihtui väen usvaiseksi aamuhämäräksi. Mutta pian haihtuivat usvatkin hehkuvan aamuauringon säteistä. Pellot kaupungin laitamilla höyrysivät tuoreen mullan tuoksua. Lauhana väreili lounastuuli ilman kirkkaassa ilmassa. Mutta isänmaaliset pikkukaupungin porvarit eivät tänä toukokuun aamuna havainneet keväisen luonnon valtavaa ylösnousemusta. He olivat rientäneet rautatieasemalle, kcululaiset ja porvarisneidit oli komennettu muodostamaan kunniakujaa raatihuoneelle, jonne kohta oli saapuva uhatun isänmaan puolustajia.

— Kummallista! Junan pitäisi saapua. Kello osoittaa täsmälleen kuutta, puheli kaupungin läkäs komendantti rautatielaiturilla hypistellen papereita, johon hän oli suurella vaivalla kirjoittanut tervehdyspuheensa saapuville sotilaille ja upseereille.

Syntyi levottomuutta. Joku oli kuulevinaan kaukaista junan huminaa — etelästä päin. Olisiko se mahdollista? — Ei.... "Asemalle ei ole saatu mistään päin tietoja jälkeen puolen yön" tiesi joku kertoa.. Yleinen levottomuus käy ilmeiseksi..

SUOMEEN

New Yorkista Oslon tai Kööpenhaminan kautta.

Oscar II —— Lokak. 11
Frederik VIII — Lokak. 18
United States, Marrask. 1 p.
Hellig Olav, Marrask. 8 p.
Oscar II — Marrask. 22 p.

Jouluhuvimatka Halifaxista:

"OSCAR II" Marrask. 24
"FREDERIK VIII" Jouluk. 11

Ei mitään vaikeuksia Suomeen käymään menevillä Kanadaan takaisin palatessaan. Kirjoittakaa ajoissa meille niin annamme tarpeelliset neuvot ja ohjeet.

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE

969 St. Antoine St.
Montreal, Que.
461 Main St.,
Winnipeg, Man.
8th Ave. & 1st St., E.
Calgary, Alta.
1321 Fourth Ave.,
Seattle, Wash.
J. W. AHLQVIST,
Box 69,
Sudbury, Ont.

Sitten ilmestyy todellakin eteläisetä taholta näköpiirlin — panssarijuna, jota seuraa tavallinen sotilasjuna, mikä hiljaa saapuu asemalle, ja junan pysähtyessä kohoaa punainen lippu veturista.

..... Joukko vapisee asemalla. "Onko tämä mahdollista —?" "Kaikki on menetetty!" kuuluu epätoivoisia ääniä. Kaupungin päällikön lähetti saapuu päällikön rientäessä häntä vastaan.

— Pohjolnen juna ei.... saavu.... Silta räjäytetty.... kuulevat lähellä olevat lähetin tiuskallisesti kuiskaavan päällikölleen.

Sillä väliin on sotilaita saapuneesta junasta astuhut laiturille ja uusia tulee yhä. Pataljoona järjestyy riveihin, punainen lippu hulmuaa rivien etunenässä. Kuuluu voimakas komennus:

— Eteenpäin marsi!

Yleisö väistyy vaistomaisesti rintamalta palanneiden sotilasten marssiessa kunniakujaa raatihuoneelle. Koululaiset ja porvarisneidit kukkineen ovat jäykkänä kauhusta sotilaiden marssiessa ohi.

Kulovalkean tavoin leviää tieto tapahtumasta kautta kaupungin. Muutaman minuutin kuluttua piirittävät sankat työläisjoukot raatihuonen, jonka terassille ilmestyy nahkatakkiin puettu kalpeahko nuori mies. Hän lausuu:

— Toverit! Armeija on tehnyt lopun päättömästä sodasta. Omien ja vieraiden kenraalien diktatuuri on kukistettu. Vallankumous on alkanut. Vallankumous jatkuu. Työläisten ja talonpoikain tasavalta hallitsee maatamme.

Miehen poistuessa paikaltaan kohosi tuhansista innostuneista ihmisrinnoista:

— Eläköön!

Terassille ilmaantui Mirja Hilakka.

Hän lausui innosta hehkuen:

— Olemme voittaneet. Puolustakaamme voittoamme. Eläköön työtätekevien valta.

— Eläköön, eläköön, eläköön, jyrähti taas joukkojen huulilta kuin tykin laukaus.

Henkilökohtaisesti johdettu Joulu-HUVIMATKA Suomeen 8 päivässä

Bremenin kautta, jossa tilaisuus tuon historiallisen kaupungin näkemisiin on järjestetty. Ensimmäisellä kahdesta maailman nopeimmista höyrylaivoista:

S.S. BREMEN

51,656 tonnia

Matkan johtajana tälläkin kertaa tulee toimimaan kokenut ja tunnettu

Nikolai Johnson,

yhtiömme suomalainen edustaja Clevelandin konttoristamme.

Erikoisyhteys Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön kauniilla laivalla yli Itämeren Turkuun tai Helsinkiin. — Runsas suomalaisen maun mukainen ruoka. Kolmas luokka erikoisesti suositeltava.

Pilettien hinnat tässä loistomatkassa ainoastaan $113.00. kolmannessa luokassa. Edestakaisin $190.00.

Matkailijajoukkue lähtee New Yorkista joulukuun 6 päivä, 1930, varhain aamulla.

K

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 30 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä E. Kivipelto ja E. Ranta. (Tiis.

TUKAT LEIKATAAN JA PARrat ajellaan 318 Bay St. R. Koski

Kaikenlaista

Neuloma-alaan kuuluvaa työtä

otan tehdäkseni, y. m., myydään valmiita.

MRS. N. UTRIAINEN
4th Ave., vastp. postikonttoria
Timmins, Ont.

FINNISH BAKERY
Box 1306 **Timmins, Ont.**

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

Parturiliikkeeni

— sijaitsee —
329 Montague Street.

Puhdas ja hyvä työ.

EINO SMITH
Sudbury, Ont.

AINOA JOULUMATKA
Suoraan Helsinkiin
Suuri, henkilökohtaisesti johdettu huvimatka lähdetään
HALIFAXISTA, N. S., CAN. Joulukuun 6 p:nä
S. S. KOSCIUSZKO
Ennen S. S. Lituania

—o—

Erinomaiset hytit, ruoka palvelus, erikoiset jouluateriat, orkesterin konsertti, tanssia, elokuvia, urheilua j.n.e.

Ärimmäisen Halvat Hinnat Kolmas luokka $106.00 - Turisti kolmas luokka $123.00 (entinen toinen luokka) — Cabin luokka $155.00 (entinen ensimäinen luokka).

Yhd. verot lisättynä.

Suuri säästö edestakaisissa pileteissä. Varatkaa paikkanne nyt jo.

—o—

Kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tai suoraan

GDYNIA AMERICA LINE
ENNEN BALTIC AM. LINE

Halifax, N. S. — 51 Upper Water St.
Montreal, Que. — 616 Saint James St.
Toronto, Ont. — 72 Queen St., W.
Winnipeg, Man. — 676A Main Street.
Saskatoon, Sask. — 207 McMillan Bldg.
Edmonton, Alta. — 10350—101st St.
J. W. Ahlqvist, Box 69, Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

6 farmia Blezard Valleyssa. Myydään halvalla ja hyvillä ehdoilla. Lähempiä tietoja antaa

G. BONIN,
64 Xavier St. Tai soittakaa 865 W.
Sudbury.

Uusia Fordia

sekä kaikkia mallia käytettyjä autoja.

Eino Markanen,
Telefooniosote Randolph 7100
TORONTO ONTARIO
Puhelin Marquet 0432

POJAT!

Saatte puhtaan singeli bedin, kun tulette ruuminkitalooni Sudburyssa. Paikka sijaitsee Liberty haalin vieressä.

J. MÄKYNEN
15 Lorne St. **Puhelin 2152**

HUOM!

Kaksi tyttöä saa paikan kahvilassa. (242

85 Durham Street,
Sudbury, Ont.

Kahvila-Ruokala
FINLANDIA
70 Durham St., Sudbury, Ont.
Avoinna klo 6 ap. klo 1 yöllä.
LUNSSEJA SAATAVANA

RUOKAA JA HUONEITA SAATAVANA

Hyvä ruoka ja siistit, uudet, yhden hengen maattavat sängyt.

ANNA WAINIKAINEN
359 Antwerp Ave. **Phone 1927F.**

Sudbury

LIBERTY-HAALIN KÄYTTÖVUOROJEN

järjestelykomitean kokous tänä (tiistai-) iltana näyttelijäin pukuhuoneessa kello 7.30. Kaikkien valiitujen edustajain, kuten Kisasta, sekakuorosta, näytelmäseurasta ja osastosta y.m. on oltava paikallaan. Sillä meidän on koetettava saada haalimme ahtaat suojat mahdollisimman edullisesti ja kaikille elimille hyödyllisesti käytettyä. Ja siinä tarvitaan hyvää järjestelyä. — K. G. A.

HEI! HEI!

Viimeinen hälyytys Palvelijataryhdistyksen iltamista jotka ovat tänään, tiistaina 14 päivä, alkaen klo 8.30 i.p. Ohjelman jätämme yleisön arvosteltavaksi. Soitosta huolehtii Sudburyn Orkesteri.

EI VEDELLYT

Pari suomalaista poikaa sekä yksi ranskalainen olivat sunnuntaita vasten yöllä murtautuneet Northern Cafe nimiseen ruokalaan, vieden sieltä pienemmän summan rahaa, sekä joitakin muita pikkuesineitä. Eilen poliisioikeudessa ilmaisi toiskielinen poika halunsa olevan tulla piirituomarin edessä kuulusteltavaksi kun taas suomalaisiin poikiin nähden lykättiin juttu viikolla. Asia tuli ilmi ja syylliset pidätetyiksi kun kielinen poika meni eräälle ruokalan työläisistä puhumaan "suojelemisesta varkaita vastaan", jolloin epäiluulot heti lankesivat oikealle taholle.

LUKUISASTI IRTOLAISUUDESTA JA PIITTAAMISESTA PIDÄTETTYJÄ

Eilen oli parikymmentä miestä Sudburyn poliisioikeudessa edellämainituilla tavoilla syytettynä. Tuomari luki miesjoukolle yhteisen syytöksen, sen jälkeen kehoittaen niitä jotka tunnustavat syyllisyytensä nostamaan kätensä ylös. Ei yhtäkään kättä noussut. Well, tuumi tuomari, nostakootpa sitten ne kätensä ylös, jotka eivät tunnusta syyllisyyttään. Taaskaan ei yhtäkään kättä noussut. Sitten käskettiin niiden, jotka puhuvat englanninkieltä nostamaan kätensä ylös. Sama tulos kuin edellisilläkin kerroilla. Pidätetyt olivat enimmäkseen slaavilaisia kansallisuuksia ja vaikka joukossa olikin joitakin, jotka saattoivat puhua muutaman sanan maan kieltä, näytti siltä, että heille oli yhdentekevää miten heidän kanssaan meneteltiin. Kurjuuden leima oli useimpien kasvoilla ja onkin vain luonnollista, että 10 päivästä kuuteen kuukauteen vaintelevat tuomiot otettiin useimmissa tapauksissa täydellisellä välinpitämättömyydellä vastaan. Tuskin yhtäkään oli joukossa, joka olisi pystynyt maksamaan vaihtoehtona olleen pienen sakon, päästäkseen vapaaksi ainoastaan tullakseen muutaman päivän kuluttua uudelleen talutetuksi joko kaupungilta tai rautatien varsilta tuomarin eteen.

VIIME KUUSSA

tuli Sudburyn poliisioikeudessa sakkona ja muina suorituksina rahaa yhteensä 3,909 dollaria. Syytteitä oli kaikkiaan nostettu 344, tullen vain 277 tapauksessa tuomio langetetuksi. Eniten oli rikkomuksia sattunut väkijuoma-asioissa, myöskin liikennelakien rikkomukset ollen nykyään päiväjärjestyksessä.

KISAN JÄRJESTYSVALIOKUNNAN KOKOUS

pidetään huomen iltana kello 8 haalilla.

Iisakin kirkosssa uskonnonvastainen museo

LENINGRAD. — Iisakin kirkkoon on järjestetty uskonnonvastainen museo. Museossa on mitä erilaisinta ainehistoa ja asiapapereita kirkon historiasta, lahkolaisten toiminnasta, uskonnonvastaisesta liikkeestä Neuvostoliitossa ja ulkomaissa.

Ilmotus

Gorhamin kunnan kokous pidetään Tarmolan koululla (Gorhamin koulu No. 4) marraskuun 1 p. 1930. Kokous alkaa kello 2 päivällä.

(14-25

Valtuuston puolesta:
K. Kuusisto

Halutaan vuokrata

Lapseton perhe haluaa vuokrata kalustetun tai kalustamattoman huoneen. Mieluummin keskikaupungilta.

Vastatkaa

Ruuman tarvitsija,
Box 69, Sudbury, Ont.

KAKSI NUORTA MIESTÄ

saa asunnon jossa on suomalainen ruokala aivan vieressä.

129 RUE VERCHERES,
Sudbury, Ont.
(Xavier kadun vieressä)

Kellonperät kadonnut

Kellonperät jossa on loketti ja loketissa omistajan ja vaimonsa kuvat putosivat sunnuntai-iltana Liberty haalilla. Arvoisaa löytäjää pyydetään hyväntahtoisesti tuomaan ne korvausta vastaan Vapauden kirjakauppaan, Sudbury, Ont.

KIITOS

Pyydän lausua sydämelliset kiitokset kaikille niille tovereille ja ystäville, jotka ottivat osaa hyväkseni järjestettyyn keräykseen, jonka Metsätyöläisten Unionin Sudburyn osaston puolesta pantiin toimeen. Erittäin kiitän keräyksen toimihenkilöitä, tov. E. Partanen ja O. Lahti, jotka aikaa ja vaivoja säästämättä kokosivat rahaa $35.60.

Toverillisesti:
Lauri Klinga,
M H.C., Gravenhurst, Ont.

Halutaan tietää

Toveritar **Ellen Brandt** ole hyvä ja lähetä osoitteesi minulle. Olisi tärkeätä asiaa. (244

Olavi Rönkkö.
Box-311, Kirkland Lake, Ont.

Leipuri Halutaan

Workers Co-operative of New Ontario Limited haluaa saada ammattitaitoisen naisleipurin palvelukseensa. Paikka täytetään niin pian kun kunnollisia hakijoita ilmaantuu.

Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen on lähetettävä osoitteella:

Workers Co-Operative of New Ontario Ltd.,
Timmins, Ont.

Chalykoff & Co.
Limited
Vaatetavaraa, työ- ja pyhäkenkiä juvelli ja ruokatavaraa. Leipää ja tarpeita.
HEARST — Box 12 — ONTARIO

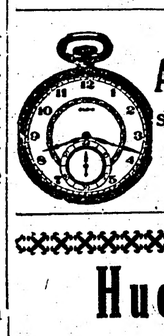

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT
—Box 1873—
9 Durham St.
Puhelin 2466

Huom!

Henkilöt, jotka tietävät olevansa allekirjoittaneelle ruoka- ja ruumavelkaa, niin olkaa hyvät ja maksakaa marraskuun 15 p. mennessä tai muussa tapauksessa ilmoitan nimenne yleisön tietoon. (242)

Wilho Wentelä,
Fitzroy Harbor, Box 30, Ont.

Meijeri myytävänä

tai vuokrattavana, Copper Cliffin tien varrella. Lähempiä tietoja antaa

M. GATCHELL,
Box 105, Sudbury, Ont.

Hermoston hoito

HERMOSTO HALLITSEE "ELÄMÄÄ". Miljoonat ihmiset nykyään kärsivät hermoheikkoudesta, eivätkä sitä "itse" tiedä. Jos olette väsynyt; rauhaton; veltto tai kiihtynyt; haluton elämään; huolehditte liiallisesti taikka olette välinpitämätöin; sekä tavalla tai toisella henkisesti ja ruumiillisesti lamaantunut, niin se johtuu juuri "hermoheikkoudesta". Tämän ohjeeni avulla voitte parantaa hermostonne. Hinta $2.00. Tilatkaa osoitt.:

Dr. Koski's Health Service.
Box 1197, San Francisco, Calif.

Käytännöllinen Kynä Jokamiehelle!

Neljä eriväristä kynää, punainen, viheriäinen, sininen ja musta, joista jokaista voi käyttää erikseen mitä milloinkin haluaa. Erittäin käytännöllinen tehdä muistiinpanoja. Kuten tästä vierestä olevasta kuvastakin näette voi kunkin terän asettaa sangen yksinkertaisesti, ilman mitään vaikeutta. Kynässä olevan kalenterin alla on pieni pykälä jonka asettaa vain haluamansa terän värin kohdalle, työntää kynän yläosaa ulospäin ja silloin tulee näkyviin haluttu terä.

Kynässä myöskin on selvä hyvin näyttävä kalenteri. Kalenteri on todenmukainen, ei ole väliä mikä milloinkin on vuosiluvun numero. Siis "elämänikäinen". Kalenteri asetetaan siten että kk. 1:sen päivän kohdalle käännetään kalenterin yläpuolella olevaa pientä rengasta niin, että viikon päivän kirjain tulee 1:sen päivän kohdalle ja silloin on aina sen kuun kalenteri.

Kynän yläosa sisältää varastosäiliön. Ja alaosasta kääntämällä suippo-osan pois, voi kuluneen tai katkenneen kynän helposti asettaa naikoilleen. Kynän lyijyjä, niiden loppuessa, voi meiltä tilata koska tahansa ja maksavat ne verrattain vähän. Kynän mukana seuraa Englanninkielinen käyttöohje, mutta ilman sitäkin voi kuka tahansa kynää käyttää.

Kynät on valmistettu kestäviksi. Ne eivät ole mitään lasten leluja.

Hinta **$1.25**

Postivapaasti lähetettynä kaikkialle Canadassa. Tilatkaa, tai käykää ostamassa.

Vapauden Kirjakauppa
BOX 69 **SUDBURY, ONT.**

Hj. Hamarin Musiikkikauppa
20 Elm St. **SUDBURY.** **Ontario.**

Taas on saapunut 3:me uutta levyä varastoomme

Leo Kauppi:

3161—F. Oi, Aino. (Huumori
Amalia — Hyvä levy

Matti Jurva:

3162—F. Pidetty mies. (Huumori)
Kuti, kuti, valssi.

Jennie Andersson:

3163—F. Vanha Raita, kansanlaulu
Tuutulaulu. (Kaunis levy)

Viimeiset parhaat uutuudet, jos teillä ei ole näitä, niin hankkikaa levyvarastoonne ne

WILLIE LARSEN HANURI:
3139—F. Seurasaaren polkka.
Muistoja Karpateilta, valssi.
3151—F. Soittajan kohtalo, valssi.
Poikain vienti, Shottiisi.

MATTI JURVAN LAULAMIA:
3147—F. Kulkijan kaiho, valssi.
Antin hääpolkka.
3152—F. Kun Pusta uinuu, valssi.
Kahdellainen suutelo.

HISKI SALOMAAN LAULAMA:
3158—F. Iitin Tiltu.
Lännen Lokari.

HANNES SAAREN LAULAMA:
3159—F. Tytön huolet.
Oi sulle vain.

ATLANNIN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN

Lokak. 24| Marrask. 21 ..... DUCHESS OF ATHOLL
Lokak. 31| Marrask. 26 ..... DUCHESS OF BEDFORD
Marrask. 7 ..... DUCHESS OF YORK
Marrask. 14 ..... DUCHESS OF RICHMOND

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Marrask. 15 ..... MONTCLARE
Marrask. 28 ..... MONTCALM

BELFASTIIN—GLASGOWIIN

Lokak. 24| Marrask. 21 ..... DUCHESS OF ATHOLL
Lokak. 29 ..... MONTCALM
*Lokak. 31| Marrask. 26 ..... DUCHESS OF BEDFORD
Marrask. 7 ..... DUCHESS OF YORK
Marrask. 14 ..... *DUCHESS OF RICHMOND
*Ei poikkea Belfastissa.

ANTWERPIIN

Marrask. 15 ..... MONTCLARE

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

Yhdellä autolla, joka viidestä, on epäluotettavat jarrut

LAKI VAATII VARMAT JARRUT

Antakaa meidän laittaa ne varmoiksi — Ajakaa sisälle nyt.
Vapaata kokeilua varten. Me käytämme yksinomaan joka auton jarruihin Raybestosta.

DUNCAN BROS.
84 CEDAR ST. — PUHELIN 75 — SUDBURY, ONT.
Patteri- ja auto-sähkö palvelusta

Yliopiston Apteekki Yhtiö
JA
Ulkolähetysliike
194 N. CUMBERLAND ST. **PORT ARTHUR, ONT.**
PUHELIN N. 2682

Meillä on suuri varasto kaikellaisia suomalaisia ja tämän maan lääkkeitä saatavissa. Me otamme myös tilauksia postin ja telefoonin kautta ja lähetämme ne heti ensi postissa. Välitämme tilauksia yli koko maan.

Kaiken työn tekevät henkilöt joilla on monen vuoden kokemus täällä sekä Suomessa. Ette tarvitse mitään hintaluetteloa, lähettäkää meille vain raha ja sanokaa mitä haluatte, niin me teemme lopun.

W. J. STERRET, **S. LADIGEN,**
Presidentti **Kirj. ja rahastonh**

Oletko tilannut "Vapauden"

Viettäkää tämä Joulu ja Uusi Vuosi vanhassa kotimaassanne. Matkustakaa suuressa CUNARD Linjan laivassa Montrealista. Mukavat hytit, runsas ruoka, hyvä palvelus.

Erikoiset Joulueetket Mr. Einar Lindbladin henkilökohtaisesti johtamana S/S "Aulanialla" marraskuun 28 päivänä Suomeen. Alhaiset hinnat lasketaan Europan tärkeimpiin kaupunkeihin.

Enempien tietojen saamiseksi kirjoittakaa omalla kielellänne osoitteeseen:

36 Wellington St. West
Toronto

CUNARD
Canadian Service

Viikottain laivain lähtö Montrealista Euroopan Marraskuun 28 päivänä saakka, sen jälkeen Halifaxista.

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit, Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.

Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT

PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

ENSIMÄINEN NYT LÄHTEVÄ LAIVA

Joka Tarjoaa Suoran Nopean ja Mukavan Matkan Matkustajille

Canadasta Suomeen

(Göteborgin kautta)
RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
Perinpohjaisesti Uudistettu Nopea ja Suosittu Turbiini Höyrylaiva

"DROTTNINGHOLM"

LÄHTEE

HALIFAXISTA ..... **LOKAK. 20 P**

Turisti Luokka Suomeen **$126.00**
Kolmas Luokka Suomeen **110.50**

Suomalaista Seuraa! —— Suomalaista Ruokaa! Erikoinen Suomalainen Palvelus!

ATLANNIN JA POHJANMEREN POIKKI SAMASSA KOMEASSA VALTAMERILAIVASSA

KOKO MATKA CANADASTA SUOMEEN KESTÄÄ AINOASTAAN 10 VUOROKAUTTA

Saadaksenne hyvän paikan laivassa päättäkää heti ja tilatkaa piletti lähimmältä Linjan asiamieheltä tahi kirjoittakaa seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET, **MONTREAL, QUE.**
J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont

Viettäkää Joulu vanhassa kodissanne

Matkustakaa Valkosen Tähden linjalla yhtymällä yhteen henkilökohtaisesti johdettuihin huvimatkoihin. suurilla laivoillamme Calgaric Montrealista, marrask. 13 p. Johtajat: Mr. S. C. Melville, Sas., ja Mr. J. S. Bolf, Montreal.

Megantic Montrealista marrask. 27 p. Johtajat: Jan Beblavy, Queen St. West, Toronto, Mr. Douglas, 153 Queen St. W., Toronto Joseph Windisch, P.O. Box 1630, Saskatoon, Sask., Mr. J. H. P. 1256 City Hall Ave., Montreal, ja Mr. Alex A. Kalen, 1456 City Ave., Montreal.

Westernland Halifaxista jouluk. 7 p. Mr. Leonid Sikevych, tävä matkustaja-agentti, White Star Line, Toronton konttori.

Edestakaisia pilettejä myydään näihin huvimatkoihin, kamaita varten.

Lähempiä tietoja varten kirjoittakaa tai käykää tiedustelemaan keneltä tahansa ylläolevilta matkan johtajilta tai missä tahansa White Star linjan allaolevissa konttoreissa.

224 Portage Ave., Winnipeg.
McGill Building, Montreal
Pacific Building, Vancouver
145 Prince Wm. St., St. John
55 King St. E., Toronto
Jasper & 100th St. Edmonton
St. Paul Building, Halifax
53 Dalhousie St., Quebec

WHITE STAR LINE CANADIAN SERVI

Suomalaiset, kääntykää puoleen

kolia ostaessanne. Myyn parasta kolia. Hinnat alhaiset, alla muiden hintojen.

ALANKO COAL
47 WIDMER ST. — PH. ELGIN 2761. — TORONTO, ONT

JOS AIJOTTE MATKUSTAA SUOMEE

kirjoittakaa meille ja tehkää paikkatilauksenne sekä ilmoitakaa millä junalla saavutte Montrealiin. Välitämme laivalippuja kaikille linjoille. Avustamme matkan järjestämisessä vapaasti.

JOHN STAHLBERG
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., **Montreal, Q**